Gemeente Rotterdam

Van: Wijkraad Delfshaven-Schiemond
E-mail: dgh.schmidt@rotterdam.nl

Onderwerp: Aanbiedingsbrief wijkraad Delfshaven Schiemond
Bezoekadres:
Internet:

Van: Wijkraad Delfshaven-Schiemond
E-mail:

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP ROTTERDAM

Kenmerk:
Datum: 29 maart 2023

Per email verzonden
College van Burgemeester & Wethouders
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Geachte college,

Bijgaand het jaaractieplan en bijbehorende documenten.

Het jaaractieplan laat samenvattend het volgende beeld zien.

Overeenstemming Jaaractieplan	Aantal acties	Toelichting
Actie(s) waarop onze wijkraad nu overeenstemming heeft bereikt met rayonberaad, wijkpartners, of onze wijkraad zelf uitvoert	..	Zie jaaractieplan
Actie(s) waarop onze wijkraad het (alternatieve) voorstel van het rayonberaad niet overneemt in het jaaractieplan	..	Dit gaat om de volgende actie(s) in het JaarActiePlan: 1. Uitvoering Groenplan Lloydkwartier 2. Uitvoering Visie Historisch Delfshaven **1. Advies van het Rayonberaad** Beide plannen in het conceptplan opnemen als bestuurlijke stukken voor de vaststelling. Wel vermelden dat de bestuurlijke vaststelling niet directe uitvoering betekent. De realisatie is afhankelijk van de financiële dekking en voldoende capaciteit. **Reactie wijkraad** Hier wordt dus aangegeven dat beide "plannen" nog niet bestuurlijk zijn vastgesteld, waarbij impliciet wordt vermeld dat daar vooralsnog geen budget en capaciteit voor is gereserveerd. Beide plannen zijn opgesteld door Felixx Landscape Architects & Planners in nauwe samenwerking en met input van de bewoners en de betrokken gemeenteambtenaren in respectievelijk 2019 en 2022. Beide plannen zijn door de vertegenwoordigers van de bewoners geaccordeerd in daarvoor belegde bijeenkomsten. Gezien de meerjaren participatie bij

beide visies zijn dit goede voorbeelden van WijkaanZet! Wij maken ons grote zorgen over onze rol en het vertrouwen naar de gemeente als er geen vervolg aan zal worden gegeven.

Op basis hiervan had verwacht mogen worden dat door de verantwoordelijke gemeenteambtenaren in 2019 (Historisch Delfshaven) en in 2022 (Lloydkwartier) deze plannen waren voorgelegd ter bestuurlijke vaststelling en vervolgens in de daaropvolgende jaarplannen een plekje hadden gekregen. Hierover heeft de toenmalig wethouder in zijn schrijven van 12-07-2022 ook opdracht toe gegeven. Elders in deze brief komt dit nog terug*.

Als wijkraad hebben wij nooit voor ogen gehad en/of als wens geformuleerd dat beide plannen in 2023 gerealiseerd moeten zijn. Het is ons duidelijk dat daar meerjarenplannen voor gemaakt moeten worden. We hadden er echter wel goede hoop op, mede op basis van eerder genoemde brief van de wethouder, dat er al wel in 2023 een (bescheiden) aanvang gemaakt zou kunnen worden in de vorm van een nadere invulling en uitwerking van de plannen in overleg met de bewoners en een meerjarenplan voor wat betreft de uitvoering. Zoals blijkt uit de reactie op onze plannen is de gemeente vooralsnog niet bereid en/of in staat om dit te doen, omdat hiervoor in 2023 geen capaciteit en geld voor is gereserveerd. Dit zal een flinke tegenvaller zijn voor alle betrokken bewoners die zich de afgelopen jaren hebben ingespannen om deze plannen mede vorm te geven. Hiermee wordt er een verkeerd signaal afgegeven door in dit geval de gemeentelijke overheid.

We dringen er dan ook stevig op aan om beide plannen z.s.m. bestuurlijk vast te laten stellen, waarna voor 2023 een relatief klein budget wordt vrijgemaakt om dit jaar nog een aanvang te kunnen maken met de uitwerking en invulling van de beide plannen.

Er zijn ongetwijfeld meer wijken, waar vergroening noodzakelijk c.q. gewenst is. Ons is niet duidelijk op basis van welke afwegingen het budget voor vergroening in Rotterdam verdeeld is. Wij zijn in de veronderstelling dat in het Lloydkwartier en Historisch Delfshaven de verhouding tussen stenen en openbaar groen de grootste onevenwichtigheid kent van de hele stad en begrijpen dan ook niet op basis van welke argumenten de afweging is gemaakt deze wijken geen budget toe te wijzen voor de realisatie van deze plannen.

2. Toelichting op de afwijzingen van het Rayonberaad

2.a Groenplan Lloydkwartier

De visie is af en weerspiegelt grotere dromen alsook kleinere ingrepen. Afgesproken is dat we met de kleinere

		ingrepen die gekoppeld kunnen worden aan het nog te maken IP rondom de laatste ontwikkelingen (SAWA, Stack en Dok en Kaai) deze wensen alvast meenemen. Voor de overige realistische wensen is eerst geld en capaciteit nodig. **Reactie wijkraad** Het is duidelijk dat het Lloydkwartier een wijk is waar de verhouding tussen "stenen" en "groen" volledig uit balans is. Er moest in het Lloydkwartier zoveel mogelijk gebouwd worden. Dat is ook gelukt en daar heeft de gemeente veel geld mee verdient. Neveneffect van dit beleid is dat er heel veel stenen zijn gelegd en nauwelijks ruimte is gemaakt voor openbaar groen. Hierdoor is er sprake van veel hittestress in de zomerperiode, wat de leefbaarheid in de wijk bepaald niet bevorderd. Dat was ook de reden dat de motie "Groene Connectie van Oost naar West" (tussen Het Park en het Dakpark) van raadslid Kockelkoren (GL) is aangenomen (20bb1435) die de wethouder vroeg om werk te maken deze connectie, onder meer door vergroening van het Lloydkwartier. Op basis van deze motie is de gemeente met input van bewoners en met hulp van bureau Felixx in 2021 gestart met het maken van een vergroeningsplan voor deze wijk. *In de brief van Portefeuillehouder Karremans aan de gemeenteraad d.d. 12-07-22, kenmerk BS20/00147 & 21bb009490 met als onderwerp "Afdoeningsvoorstel van de motie "Groene Connectie van Oost naar West" wordt voor het Lloydkwartier op pagina 4/6 gesteld "Eind 2022 kan er gefaseerd worden gestart met het vergroenen van de kades. Ons is niet duidelijk waarom hier geen budget voor is gereserveerd en waarom de ambtelijke organisatie hier geen uitvoering aan heeft gegeven. Als dan in bovenstaande toelichting wordt gesteld dat dit groenplan, naast wat kleine ingrepen grote dromen weerspiegelt, is dat een volstrekt onjuiste weergave van de strekking van dit groenplan. Juist bij het geven van input door de bewoners en gemeenteambtenaren hebben de opstellers van Felixx constant een afweging gemaakt tussen haalbaarheid en wensen. Hierbij is ook nadrukkelijk gesteld dat de concrete invulling van dit plan in termen van concrete vierkante meters en precieze kwantiteit en kwaliteit van "groen" in goed overleg met de bewoners nog nader moet worden bepaald. Dat door de gemeente eisen worden gesteld aan de projectontwikkelaars om bij de realisatie van de laatste drie bouwprojecten op beide pieren ook "groen" in te passen is natuurlijk prima, maar ontslaat de gemeente niet van haar verantwoordelijkheid om in dit versteende gebied de leefbaarheid (hittestress) te verhogen door waar mogelijk "groen" aan te leggen. Zeker niet als het

		Rayonberaad in het jaarplan het doel "vergroening van ons gebied is de maat" overneemt en daarmee onderschrijft. De kwalificatie dat deze visie "grote dromen" weerspiegelt is dan ook een volstrekt onjuiste voorstelling van zaken. In dit groenplan is alleen gekeken naar welke "versteende" delen van deze wijk kunnen worden vergroend en zijn er schetsen gemaakt hoe dit er uit zou kunnen zien. Dat vergroening naast bouwen als een belangrijke opgave wordt gezien door dit College blijkt niet uit deze onjuiste kwalificatie van het Rayonberaad. De formulering "overige realistische wensen" duidt erop dat er in de ogen van het Rayonberaad kennelijk ook onrealistische wensen zijn geformuleerd in het groenplan, alhoewel deze echter niet nader geduid of concreet worden gemaakt. <u>2.b Visie Openbare Ruimte Historisch Delfshaven</u> Deze visie, opgesteld in 2019 samen met bewoners en ondernemers, is niet bestuurlijk vastgesteld. Wij gaan voorbereiden dat dit wel gebeurt, met de vraag naar financiële middelen voor uitvoering en capaciteit. Op dit moment is dit er niet. De visie kan een aanjager zijn voor initiatieven vanuit bewoners en ondernemers om, als deze hierin passen, te kunnen realiseren. **Reactie wijkraad** Ook hier geldt in belangrijke mate dezelfde kritiek als verwoord bij het Lloydkwartier, waarbij het nog schrijnender is dat deze visie inmiddels vier jaar oud is en er niets mee is gedaan door de gemeente. Vanuit bewoners en bedrijven bestaan er veel ideeën en wensen die ingepast kunnen worden bij de realisatie van deze visie. Een groot deel daarvan is al beschreven in ons wijkplan. Daarnaast ziet deze visie niet alleen op hoognodig groen, maar een brede buitenruimte scoop onder andere op verbinding met de in vele opzichten achtergestelde wijk Schiemond, op verbetering van de (verkeers)veiligheid in het gebied en op stimulering van de locale economie door verbetering van de verblijfskwaliteit in Historisch Delfshaven voor zowel bewoners als bezoekers/toeristen en het creëren van kansen voor de ondernemers aldaar. Deze visie behelst dan ook meerdere thema's en opgaves in de wijk (cluster overstijgend), waardoor het des te belangrijker is dat er zo spoedig mogelijk werk wordt gemaakt aan de tenuitvoerlegging. In 2023 dient dan ook nog gestart te worden, om in overleg met de bewoners, ondernemers en wijkraad een meerjarenplan op te stellen, zodat in 2024 gestart kan worden met de gefaseerde uitvoering hiervan.

3. Proces wijkakkoord

Met bovengenoemd advies en voorstel van het rayonberaad kunt u uw plan in concept vaststellen en indienen bij het college van burgemeester en wethouders. Dit kan tot uiterlijk 1 april 2023 met bijgevoegde brief 'Aanbiedingsbrief concept wijkplan'.

Reactie wijkraad

Uit dit procesvoorstel blijkt maar weer eens dat het gemeentelijk apparaat weken en soms ook maanden de tijd neemt om te reageren op ons wijkplan, maar dat wij als wijkraad maar twee weken de tijd krijgen voor een reactie op het voorstel van het Rayonberaad. Dit staat bepaald niet in een evenwichtige verhouding met elkaar. De wijkraad bestaat uit democratisch gekozen vertegenwoordigers die in tegenstelling tot de ambtenaren niet fulltime beschikbaar zijn.

Bovenal is aan ons als wijkraad gevraagd participatief input op te halen bij onze 12.500 bewoners, vele ondernemers en overige aanwezige instellingen, zoals bijvoorbeeld de vele scholen met relatie veel gebruikers van de buitenruimte. Dit hebben wij zorgvuldig en met veel enthousiasme uitgevoerd. Uit al deze vormen van participatie hebben wij de vragen gedestilleerd en verwoord in ons wijkplan. Wij ervaren de op deze punten niet beargumenteerde NEE, als het niet horen van de wijkbehoeften en wensen. Wij vinden het uitermate lastig om deze uitkomst met onze bewoners te moeten delen, want wij onderschrijven wij ten zeerste deze wijkbehoefte.

Dit werkt voor wijkraad en bewoners bepaald niet stimulerend!

Er zijn ongetwijfeld meer wijken, waar vergroening noodzakelijk c.q. gewenst is. Ons is niet duidelijk op basis van welke afwegingen het budget voor vergroening in Rotterdam verdeeld is. Wij zijn in de veronderstelling dat in het Lloydkwartier en Historisch Delfshaven de verhouding tussen stenen en openbaar groen de grootste onevenwichtigheid kent van de hele stad en begrijpen dan ook niet op basis van welke argumenten de afweging is gemaakt deze wijken geen budget toe te wijzen voor de realisatie van deze plannen.

4. Vragen

4.a Wat is de inhoudelijk afweging van het rayonberaad voor wat betreft de twee acties waartegen nee is gezegd en op basis van welke argumenten?

4.b Hoe verhoudt zich deze afweging ten opzichte van andere groenopgaven in de stad, waar wel een positief advies vanuit het rayonberaad op is gegeven?

		4.c Op welke gronden c.q. afwegingskaders zijn deze afwijzingen gebaseerd? 4.d Anders gezegd: waarom in wijk 1 wel en bij ons niet? 4.e Als de Wijk aan Zet is, hoe kan het dan dat er in twee deelwijken van ons gebied de enige vraag die bewoners aan ons hebben meegegeven niet tot een actie in het JaarActiePlan resulteert (lees ook capaciteit en middelen)? 4.f Hoe beoordeelt u deze ontwikkeling ten opzicht van onze rol als wijkraad? 4.g We vragen u dan ook om beide plannen z.s.m. bestuurlijk vast te laten stellen, waarna voor 2023 een relatief klein budget wordt vrijgemaakt, om dit jaar nog een aanvang te kunnen maken met de (fasegerichte) uitwerking en invulling van de beide plannen. 4.h Aanvullend zien wij graag een procesvoorstel voor de verdere uitrol, zowel op inhoud als ook in tijd. Immers willen wij graag onze bewoners en ondernemers hierover informeren en vragen om participatief bij te dragen aan deze ontwikkeling. 4.i Graag ontvangen wij z.s.m. helderheid qua planning, maar bovenal een inhoudelijke reactie. Het spreekt voor zich dat wij dit graag in een persoonlijk gesprek met de wethouder in dialoog willen bespreken.

Met vriendelijke groet,

Namens de wijkraad Delfshaven Schiemond,

Voorzitter, Alvin van Dijk

Wijkraadcoördinator, Daniëlle Schmidt

cc. Griffie / [Rayondirecteur] / Nadia Heiden

11

20bb1435

GROENLINKS D66 rotterdam

PVDA ROTTERDAM ChristenUnie SGP Rotterdam

MOTIE PARKHAVEN - GROENE CONNECTIE VAN OOST NAAR WEST

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 januari 2020 ter bespreking van 'Raadsvoorstel ruimtelijk en programmatisch toetsingskader unsolicited proposal Parkhaven';

Constaterende dat

- De raad verzocht wordt de ontwikkeling van de Parkhavenstrook onder voorwaarden zoals verwoord in het toetsingskader 'als wenselijk te beschouwen';
- Dit college streeft naar de bouw van 18.000 nieuwe woningen omdat in Rotterdam grote behoefte bestaat aan nieuwe woningen;
- De ontwikkeling de toevoeging van 650 woningen mogelijk maakt door een marktpartij;
- Op deze locatie tussen de Maastunneltraverse en de Parkhaven nu groen en bomen staan;
- De Nota van Uitgangspunten stelt dat de vierkante meters groen en alle bomen die verdwijnen vanwege de inrichting gecompenseerd moeten worden binnen het plangebied;

Overwegende dat

- De wijken in Rotterdam West tussen Het Park en het Dakpark stenige wijken zijn met weinig groen in de directe woonomgeving;
- De bewoners daarom voor de beleving van groen en voor ontspanning en beweging in het groen, in hoge mate aangewezen zijn op Het Park;
- Goede groei vraagt om goed toegankelijk groen voor bewoners;
- Het verstevigen van de groene connectie tussen Het Park en het Dakpark daarom een noodzakelijke voorwaarde is voor het toevoegen van woningen aan de Parkhaven;

Verzoekt het college

- Een dubbele groencompensatie na te streven langs de groene connectie van oost naar west tussen Het Park en het Dakpark;
- Daarbij ook de ontbrekende schakel Parksluizencomplex/Drooglever Fortuynplein (oversteek Parkhaven) aan te pakken;
- Om dit buitenruimteproject samen met bewoners, initiatiefnemers van de Groene Connectie en andere stakeholders voor te bereiden, conform het format van de Big 5-projecten 2019-2020;
- Dit projectvoorstel na de Voorjaarsretraite in 2021 voor besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad;

Tegen: PW.

En gaat over tot de orde van de dag.

Astrid Kockelkoren	Robin de Roon	Tjalling Vonk	Co Engberts
GroenLinks	D66	CU-SGP	PvdA

GEMEENTERAAD Vergadering van 30 JAN. 2020 AANGENOMEN

20

Jaaractieplan

Gemeente Rotterdam

CONCEPT

Wijkraad	Delfshaven-Schiemond
Jaar	2023
Rapportagedatum	26-02-2023
Datum vastgesteld	
Soort rapportage	Concept wijkraad rapportage

Doelen

Onze buitenruimte is schoon en goed bereik- en begaanbaar

Toekomstbestendig wonen en bouwen (ook aan het vertrouwen)

Veilige wijken

Vergroening van ons gebied is de maat

Zorg en welzijn voor iedereen

Legenda

Voortgang

Wit	Nog niets te rapporteren
Groen	Actie wordt conform planning gerealiseerd
Oranje	Actie wordt niet conform planning gerealiseerd, behoeft aandacht
Rood	Actie wordt niet gerealiseerd

Prognose

Wit	Nog niets te rapporteren
Groen	Actie zal conform planning worden gerealiseerd
Oranje	Actie wordt niet volledig gerealiseerd
Rood	Actie wordt niet gerealiseerd

Overzicht Doelen

Doel	Thema	Voortgang	Prognose
Onze buitenruimte is schoon en goed bereik- en begaanbaar		wit	wit
Toekomstbestendig wonen en bouwen (ook aan het vertrouwen)		wit	wit
Veilige wijken		wit	wit
Vergroening van ons gebied is de maat		wit	wit
Zorg en welzijn voor iedereen		wit	wit

Doelen details

		Voortgang	Prognose
Doel	**Onze buitenruimte is schoon en goed bereik- en begaanbaar**	wit	wit
Toelichting			
Thema			
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		

		Voortgang	Prognose
Doel	**Toekomstbestendig wonen en bouwen (ook aan het vertrouwen)**	wit	wit
Toelichting			
Thema			
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		

		Voortgang	Prognose
Doel	**Veilige wijken**	wit	wit
Toelichting	Binnen Delfshaven-Schiemond gaan we ervoor dat iedere bewoner en bezoeker veilig is en zich veilig voelt, op straat en binnenshuis.		
Thema			
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		

		Voortgang	Prognose
Doel	**Vergroening van ons gebied is de maat**	wit	wit
Toelichting			
Thema			
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		

Voortgang	Prognose

Doel	**Zorg en welzijn voor iedereen**	wit	wit
Toelichting			
Thema			
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		

Overzicht Resultaten

Doel:	Onze buitenruimte is schoon en goed bereik- en begaanbaar	
Resultaat	**Voortgang**	**Prognose**
Mobiliteit	wit	wit
Schone straten waar je fijn kan verblijven, spelen en sporten	wit	wit

Doel:	Toekomstbestendig wonen en bouwen (ook aan het vertrouwen)	
Resultaat	**Voortgang**	**Prognose**
De Abrikoos	wit	wit
Verbeteren woonsituatie Coolhaveneiland en Schiemond	wit	wit
Wijkruimte in lloydkwartier	wit	wit

Doel:	Veilige wijken	
Resultaat	**Voortgang**	**Prognose**
Inzetten van voldoende mensen en middelen	wit	wit
Preventie en communicatie	wit	wit
Veiligheid bij (her) inrichten van de buitenruimte	wit	wit

Doel:	Vergroening van ons gebied is de maat	
Resultaat	**Voortgang**	**Prognose**
Groenplannen maken en uitvoeren	wit	wit
Nieuwe ontwikkelingen stimuleren	wit	wit
Vergroenen voor en door bewoners	wit	wit

Doel:	Zorg en welzijn voor iedereen	
Resultaat	**Voortgang**	**Prognose**
Armoede aanpakken	wit	wit
Versterken van buurtnetwerken	wit	wit

Overzicht Acties

		Voortgang	Prognose
Doel	Onze buitenruimte is schoon en goed bereik- en begaanbaar	wit	wit
Resultaat	Mobiliteit	wit	wit
Actie	30 km zones en autoluw uitbreiden	wit	wit
Actie	Maak parkeren mogelijk voor onze bewoners	wit	wit
Actie	Toegankelijkheid van wijken/verkeersstromen	wit	wit
Resultaat	Schone straten waar je fijn kan verblijven, spelen en sporten	wit	wit
Actie	Bij (her) inrichting anticiperen op klimaatveranderingen	wit	wit
Actie	Minimaliseren van vuiloverlast	wit	wit
Actie	Spelen is leuk en kan	wit	wit
Doel	Toekomstbestendig wonen en bouwen (ook aan het vertrouwen)	wit	wit
Resultaat	De Abrikoos	wit	wit
Actie	Duidelijkheid wat we gaan doen	wit	wit
Resultaat	Verbeteren woonsituatie Coolhaveneiland en Schiemond	wit	wit
Actie	Aanpak lekkage en schimmel	wit	wit
Actie	Opstellen van een Deltaplan voor Coolhaveneiland	wit	wit
Actie	Tegengaan van verkamering.	wit	wit
Resultaat	Wijkruimte in lloydkwartier	wit	wit
Actie	Mogelijkheden tot een wijkruimte onderzoeken	wit	wit
Actie	Onderzoek hoe deze wijkruimte kan worden beheerd en bestuurd	wit	wit
Actie	Onderzoek wat de specifieke wensen zijn voor deze wijkruimte	wit	wit
Doel	Veilige wijken	wit	wit
Resultaat	Inzetten van voldoende mensen en middelen	wit	wit
Actie	Aandacht voor de jongeren	wit	wit
Actie	Invulling jongerenhub	wit	wit
Actie	Vast aanspreekpunt wijkboa	wit	wit
Resultaat	Preventie en communicatie	wit	wit
Actie	Actieve inzet op overlastgevoelige pleinen en hotspots	wit	wit
Actie	Faciliteren van bewonersinitiatieven op gebied van Veiligheid	wit	wit

Actie	Veiligheidsbijeenkomsten in de wijken	wit	wit
Resultaat	Veiligheid bij (her) inrichten van de buitenruimte	wit	wit
Actie	Bij een herinrichting van de buitenruimte nemen we het veiligheidsaspect mee in de afwegingen	wit	wit
Actie	Uitvoering geven aan de visie Historisch Delfshaven	wit	wit
Doel	Vergroening van ons gebied is de maat	wit	wit
Resultaat	Groenplannen maken en uitvoeren	wit	wit
Actie	Groenplan Historisch Delfshaven	wit	wit
Actie	Groenplan Lloydkwartier	wit	wit
Actie	Groenplan Schiemond	wit	wit
Resultaat	Nieuwe ontwikkelingen stimuleren	wit	wit
Actie	Benutten van daken	wit	wit
Actie	Ondersteuning bij initiatieven voor “grootschalige wateropvang”	wit	wit
Actie	Oplossen van de te geringe (opslag) capaciteit van elektriciteit	wit	wit
Resultaat	Vergroenen voor en door bewoners	wit	wit
Actie	Ondersteunen van diverse vergoeningsinitiatieven	wit	wit
Actie	Stimuleren van geveltuintjes	wit	wit
Actie	"Tuin aan de Cool"	wit	wit
Doel	Zorg en welzijn voor iedereen	wit	wit
Resultaat	Armoede aanpakken	wit	wit
Actie	Nieuwe initiatieven aanboren	wit	wit
Actie	Ondersteuning tegen energiearmoede	wit	wit
Actie	Verbeteren informatievoorziening	wit	wit
Resultaat	Versterken van buurtnetwerken	wit	wit
Actie	Aanbod trainingen en cursussen vergroten en gratis maken	wit	wit
Actie	Eenzaamheid en vergroting aanbod activiteiten	wit	wit
Actie	Organiseren van een warm huiskamer netwerk	wit	wit

Acties uitgebreid

		Voortgang	Prognose
Doel	Onze buitenruimte is schoon en goed bereik- en begaanbaar	wit	wit
Resultaat	Mobiliteit	wit	wit

Actie	**30 km zones en autoluw uitbreiden**	wit	wit
Toelichting	Ter voorbereiding op de invoering van 30 km/u als norm, worden de bebording en belijning aangepast (in zowel 30 als 50km straten). Bij herinrichting van straten al rekening houden met de gewenste toekomstige 30km-zones en autoluwe straten. De wijkraad wordt actief betrokken bij de transitie naar de 30km zones.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Stedelijke ontwikkeling (mobiliteit, vergroening, gebiedsontwikkeling)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Actie	**Maak parkeren mogelijk voor onze bewoners**	wit	wit
Toelichting	Minimaliseren van de bewoners wachtlijst voor een parkeerplek (ook als dit betekent het eerder intrekken van bedrijfsvergunningen). Het betaald parkeren is verlengd tot 23:00uur in de avond maar de uitgifte van bezoekerspassen is gelijk gebleven. Bekijk of hier andere regelingen voor kunnen komen.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Stedelijke ontwikkeling (mobiliteit, vergroening, gebiedsontwikkeling)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Actie	**Toegankelijkheid van wijken/verkeersstromen**	wit	wit
Toelichting	Bewaak onze toegankelijkheid bij de huidige en nieuwbouw. Specifiek voor de toegankelijkheid van het Lloydkwartier in relatie tot eventuele nieuwbouw in Schiehaven Noord. Opmaken van een plan van aanpak om de doorstroom op de Westzeedijk aan te pakken.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Stedelijke ontwikkeling (mobiliteit, vergroening, gebiedsontwikkeling)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Resultaat	Schone straten waar je fijn kan verblijven, spelen en sporten	wit	wit

Actie	**Bij (her) inrichting anticiperen op klimaatveranderingen**	wit	wit
Toelichting	Ons klimaat veranderd. Onze buitenruimte is hier niet goed op ingericht. Denk aan de wens om de glimmende zwarte tegels in het Lloydkwartier waar mogelijk te vervangen, als ook waterbedding d.m.v. de pilot om waterdoorlatende tegels aan te brengen in Schiemond, als ook het gebrek aan voldoende elektriciteit capaciteit t.b.v. de uitrol van zonnepanelen en laadpalen op straat en in parkeergarages.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Actie	**Minimaliseren van vuiloverlast**	wit	wit
Toelichting	Minimaliseren van vuiloverlast. Per deelwijk wordt bezien wat nodig is om deze schoon en leefbaar te houden in het kader van vuil in de wijk. Er worden 5 'hotspots' aangewezen tav naastplaatsingen, hondenpoep en zwerfvuil. In 2023 zullen voor tenminste 1 hotspot		

	maatregelen worden doorgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan campagnes voor het stimuleren van gedragsverandering van bewoners en het nemen van eigen verantwoordelijkheid .
Voortgang toelichting	Wit
Prognose toelichting	Wit
Cluster	Stadsbeheer
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)
Betrokken partijen	
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**

Actie	**Spelen is leuk en kan**	wit	wit
Toelichting	Speelbehoeften en wensen van bewoners worden in kaart gebracht en aan de hand hiervan zullen de speelplekken in de Kapiteinsbuurt worden geëvalueerd. Dit zal leiden tot een concrete lijst met aanpassingen en acties ter verbetering, die getoetst is met de bewoners.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsbeheer		
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

		Voortgang	**Prognose**
Doel	Toekomstbestendig wonen en bouwen (ook aan het vertrouwen)	wit	wit
Resultaat	De Abrikoos	wit	wit

Actie	**Duidelijkheid wat we gaan doen**	wit	wit
Toelichting	Er dient op korte termijn duidelijkheid te komen over de plannen rond de Abrikoos, inclusief een bijbehorend tijdsplan. Ook moet duidelijk zijn welke rol de wijkraad en bewoners/ ondernemers hebben in het vervolg.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		

Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Resultaat	Verbeteren woonsituatie Coolhaveneiland en Schiemond	wit	wit
Actie	**Aanpak lekkage en schimmel**	wit	wit
Toelichting	Er moeten structurele afspraken worden gemaakt tussen de verhuurders (coöperatie en particuliere eigenaren), de gemeente en de bewoners.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Opstellen van een Deltaplan voor Coolhaveneiland**	wit	wit
Toelichting	De woonsituatie op Coolhaveneiland moet dringend verbeterd worden door een gedragen Deltaplan op het gebied van wonen door alle betrokken partijen. Hierover moet duidelijk worden gecommuniceerd naar alle betrokken en specifiek voor de bewoners van het IJzerblok.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Tegengaan van verkamering.**	wit	wit

Toelichting	Het gevoel dat bij veel bewoners in deze deelwijk leeft is dat de grote mate van verkamering niet bijdraagt aan een prettige leefomgeving. Breng daarom de omvang van de verkamering op Coolhaveneiland in kaart, als blijkt dat de omvang van het probleem “groot” is dan dient beleid gemaakt worden om dit terug te dringen. Stoppen met het uitgeven van vergunningen voor “verkameren”.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Resultaat	Wijkruimte in lloydkwartier	wit	wit
Actie	**Mogelijkheden tot een wijkruimte onderzoeken**	wit	wit
Toelichting	In het Lloydkwartier is behoefte aan een wijkruimte. Initieer het gesprek met de betrokken partijen om de haalbaarheid hiervan te toetsen.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Onderzoek hoe deze wijkruimte kan worden beheerd en bestuurd**	wit	wit
Toelichting	In samenwerking met de wijkraad dient onderzocht te worden welke beheers- en sturingsstructuur er uit komt te zien, waarbij deze gerund kan worden door vrijwilligers.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Dienstverlening		
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams		
Betrokken partijen	WMO Radar		

Planning	Toelichting
jaarplanning	
periode 4 mnd	
periode 8 mnd	
periode 12 mnd	

Actie	**Onderzoek wat de specifieke wensen zijn voor deze wijkruimte**	wit	wit
Toelichting	In samenwerking met de wijkraad dient bij de bewoners van deze deelwijk te worden opgehaald welke wensen er precies leven als het gaat om de benodigde functionaliteiten.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Dienstverlening		
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams		
Betrokken partijen	WMO Radar		

Planning	Toelichting
jaarplanning	
periode 4 mnd	
periode 8 mnd	
periode 12 mnd	

		Voortgang	Prognose
Doel	Veilige wijken	wit	wit
Resultaat	Inzetten van voldoende mensen en middelen	wit	wit

Actie	**Aandacht voor de jongeren**	wit	wit
Toelichting	Dit jaar wordt gebruikt om te onderzoeken waar de jongeren behoefte aan hebben qua activiteiten en/of begeleiding en of grensstellend jongerenwerk nodig is voor jeugd dat dreigt af te glijden richting de criminaliteit.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Directie Veiligheid		
Begrotingsprogramma	Veilig (incl. SB Toezicht & Handhaving)		
Betrokken partijen			

Planning	Toelichting
jaarplanning	
periode 4 mnd	
periode 8 mnd	
periode 12 mnd	

Actie	**Invulling jongerenhub**	wit	wit

Toelichting	Samen met de welzijnspartij en bewoners, wijkraad en jongeren wordt gezocht naar een invulling vd hub, zodat de doelgroep er optimaal gebruik van maakt en wil maken. participatietraject.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Maatschappelijke ontwikkeling		
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Vast aanspreekpunt wijkboa**	wit	wit
Toelichting	Het streven is om eind 2024 in elke wijk minstens één wijkboa werkzaam te hebben, zodat deze als vast aanspreekpunt voor de wijk kan fungeren. Stadsbeheer Toezicht en Handhaving is bezig om het wijkgericht werken sterker invulling te geven door het inzetten van wijkboa's. Vanuit het coalitieakkoord zijn middelen vrijgemaakt om onder andere het aantal wijkboa's uit te breiden. Dit heeft echter tijd nodig vanwege opleiding en werving voordat dit in de praktijk gerealiseerd is.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsbeheer		
Begrotingsprogramma	Veilig (incl. SB Toezicht & Handhaving)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Resultaat	Preventie en communicatie	wit	wit
Actie	**Actieve inzet op overlastgevoelige pleinen en hotspots**	wit	wit
Toelichting	Overlast hotspots in de wijk worden zorgvuldig in kaart gebracht. Op die manier kunnen deze als basis dienen voor het meedenken over de fysieke ruimte (SO). Daarnaast maakt deze kaart het voor handhavende diensten inzichtelijk waar nodig actief op te treden (contact te leggen) met overlastgevers.		
Voortgang toelichting	Wit		

Prognose toelichting	Wit
Cluster	Directie Veiligheid
Begrotingsprogramma	Veilig (incl. SB Toezicht & Handhaving)
Betrokken partijen	
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**

Actie	**Faciliteren van bewonersinitiatieven op gebied van Veiligheid**	wit	wit
Toelichting	Initiatieven van actieve bewoners die bijdragen aan een veiligere wijk kunnen rekenen op steun. Zij krijgen materiele middelen en kennis (denk aan trainingen) toegereikt hoe zij in gesprek kunnen gaan met overlastgevers. De wijkraad en bestaande initiatieven als buurtbestuurd worden ingezet als verbindende schakel tussen bewoners, Directie Veiligheid en politie.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Directie Veiligheid		
Begrotingsprogramma	Veilig (incl. SB Toezicht & Handhaving)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Actie	**Veiligheidsbijeenkomsten in de wijken**	wit	wit
Toelichting	Om het contact en het vertrouwen met bewoners te herstellen wordt opzoek gegaan naar een ideale inrichting hiervan. Aanvankelijk gebeurt dit via thema-avonden "veiligheid (min. 2 -max 4 per jaar). Hierbij zijn politie en veiligheidsambtenaren aanwezig om contact te leggen & problemen inzichtelijk te maken.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Directie Veiligheid		
Begrotingsprogramma	Veilig (incl. SB Toezicht & Handhaving)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning	**Toelichting**		

periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd			
Resultaat	Veiligheid bij (her) inrichten van de buitenruimte	wit	wit
Actie	**Bij een herinrichting van de buitenruimte nemen we het veiligheidsaspect mee in de afwegingen**	wit	wit
Toelichting	Dit wordt ook met bewoners besproken en gecommuniceerd.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Uitvoering geven aan de visie Historisch Delfshaven**	wit	wit
Toelichting	SO gaat zich inzetten om de visie vast te laten stellen. De visie Historisch Delfshaven biedt op diverse terreinen mogelijkheden tot optimalisatie. De visie is in samenspraak gemaakt met bewoners en ondernemers uit de wijk en dient te worden omgezet naar een daadwerkelijk plan van aanpak.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Stedelijke ontwikkeling (mobiliteit, vergroening, gebiedsontwikkeling)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

		Voortgang	**Prognose**
Doel	Vergroening van ons gebied is de maat	wit	wit
Resultaat	Groenplannen maken en uitvoeren	wit	wit
Actie	**Groenplan Historisch Delfshaven**	wit	wit

Toelichting	De visie Historisch Delfshaven wordt geaccepteerd. De wensen t.a.v. vergroening die opgenomen zijn in deze visie dienen samen met de bewoners en de wijkraad te worden uitgewerkt in een groenplan.
Voortgang toelichting	Wit
Prognose toelichting	Wit
Cluster	Stadsontwikkeling
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)
Betrokken partijen	
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**

Actie	**Groenplan Lloydkwartier**	wit	wit
Toelichting	SO gaat zich inzetten om de visie vast te laten stellen. Dit bestaande vergroeningsplan dient in samenwerking met de bewoners en de wijkraad in 2023 te worden uitgewerkt, zodat er dan ook in 2023 gestart kan worden met de uitvoering daarvan. Deels past dit binnen de IP's. Het andere deel dient als nieuw project te worden opgepakt.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Actie	**Groenplan Schiemond**	wit	wit
Toelichting	Vergroening van Schiemond is een belangrijk aandachtpunt de komende jaren. In 2023 zal het ontwerp van de Groene Connectie voor hof 5 in Schiemond worden gemaakt en gerealiseerd. Zowel het ontwerpen als het realiseren zal samen met omringende bewoners gebeuren om zo te komen tot een meer structurele oplossing die beter past bij de wijk. (NB Door deze participatieve aanpak en daarmee sterke afhankelijkheid van de bewoners, is het lastiger om een strikte planning te maken.)		
Voortgang toelichting	Wit		

Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsbeheer		
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Resultaat	Nieuwe ontwikkelingen stimuleren	wit	wit
Actie	**Benutten van daken**	wit	wit
Toelichting	Benutten van gevels en daken. Rotterdams Weerwoord en de wijkraad organiseren samen een communicatiemoment voor VVE's om klimaatadaptieven maatregelen te stimuleren en om hen te informeren over de mogelijkheden. Denk bijvoorbeeld aan gevel vergroening, groene- en serumdaken, maar ook het plaatsen van zonnepanelen.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsbeheer		
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Ondersteuning bij initiatieven voor “grootschalige wateropvang”**	wit	wit
Toelichting	Ondersteuning bij initiatieven voor wateropvang. Er gaan gigantisch hoeveelheden regenwater verloren, doordat een structurele opvang daarvan niet is geregeld. Samen met de wijkraad wordt een communicatiemoment georganiseerd om bewoners te informeren over mogelijkheden en subsidies voor (grootschalige) wateropvang.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsbeheer		
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)		
Betrokken partijen			
Planning	**Toelichting**		

jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd			
Actie	**Oplossen van de te geringe (opslag) capaciteit van elektriciteit**	wit	wit
Toelichting	Gemeente / Stedin dienen de problemen met de (opslag)capaciteit van elektriciteit op te lossen, want dit probleem vertraagt de uitrol van zonnepanelen op de daken van de appartementsgebouwen en het plaatsen van meer laadpalen op de openbare weg en parkeergarages, waardoor de beoogde vergroening vertraging oploopt.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Energietransitie (duurzaam)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Resultaat	Vergroenen voor en door bewoners	wit	wit
Actie	**Ondersteunen van diverse vergoeningsinitiatieven**	wit	wit
Toelichting	Er zijn veel initiatieven en lopende projecten in de vier deelwijken, denk bijvoorbeeld aan de Groene Slinger, Schat van Schoonderloo en Tuin op de Pier. Dergelijke initiatieven dienen zo goed mogelijk te worden ondersteund bij verdere ontwikkeling en beheer.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsbeheer		
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Stimuleren van geveltuintjes**	wit	wit

Toelichting	Geveltuintjes leveren een belangrijke bijdrage aan de vergroening van de wijk en de bewustwording hiervan. Bewoners worden daarom op diverse wijzen ondersteund in het aanleggen van geveltuintjes: middels een financiële bijdrage (OpzoomertMee), bij de uitvoer van geveltuinacties, door het faciliteren van communicatiemiddelen en er is een tegeltaxi beschikbaar.
Voortgang toelichting	Wit
Prognose toelichting	Wit
Cluster	Stadsbeheer
Begrotingsprogramma	Beheer van de stad (SB schoon en openbare werken)
Betrokken partijen	
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**

Actie	**"Tuin aan de Cool"**	wit	wit
Toelichting	De wijkraad, de Machinist en de bewoners actief betrekken bij het ontwerpen van de buurttuin “Tuin aan de Cool”, waarin naast groen en tuinieren ruimte is voor ontmoeting, urbansport, spel, luieren, tuinfeestjes, waarbij deze tuin naadloos aansluit / doorloopt in het “groene rondje Coolhaven”.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Stadsontwikkeling		
Begrotingsprogramma	SO Bestaande stad (Bouwen, wonen en monumenten)		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

		Voortgang	**Prognose**
Doel	Zorg en welzijn voor iedereen	wit	wit
Resultaat	Armoede aanpakken	wit	wit

Actie	**Nieuwe initiatieven aanboren**	wit	wit
Toelichting	Onderzoeken of we kennis van sleutelfiguren in de wijken structureler in kunnen zetten voor informatievoorziening richting bewoners en wijkraad. Specifieke onderzoeken of er een uitgiftepunt van de voedselbank kan komen in Schiemond.		

Voortgang toelichting	Wit
Prognose toelichting	Wit
Cluster	Dienstverlening
Begrotingsprogramma	Werk en Inkomen
Betrokken partijen	
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**

Actie	**Ondersteuning tegen energiearmoede**	wit	wit
Toelichting	Informatievoorziening rondom gebruik van energie en het terugdringen van de energierekening.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Maatschappelijke ontwikkeling		
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		

Actie	**Verbeteren informatievoorziening**	wit	wit
Toelichting	De informatievoorziening rondom hulp, toeslagen en fondsen moet beter. Welke regelingen zijn er en hoe kan je hieraan komen moeten helder zijn. Maak een plan om meer wijkbewoners te bereiken. In het kader van nieuwe initiatieven aanboren, onderzoeken of er meer mogelijkheden zijn om mensen zonder werk te laten doorstromen naar vrijwilligerswerk		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Werk en Inkomen		
Begrotingsprogramma	Werk en Inkomen		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd	**Toelichting**		

periode 8 mnd periode 12 mnd			
Resultaat	Versterken van buurtnetwerken	wit	wit
Actie	**Aanbod trainingen en cursussen vergroten en gratis maken**	wit	wit
Toelichting	Het beschikbaar stellen van gratis trainingen voor stichtingen en andere wijkversterkende organisaties over bijvoorbeeld goed vrijwilligersmanagement, verbeteren communicatie richting wijk en hoe je verbinding zoekt met wijkgenoten.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Maatschappelijke ontwikkeling		
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Eenzaamheid en vergroting aanbod activiteiten**	wit	wit
Toelichting	Eenzaamheid is een groot probleem in onze wijken en we moeten onderzoeken waar de behoefte van eenzame bewoners ligt. Hiernaast willen we dagelijks aanbod van activiteiten voor bewoners en zien wij dat hier specifiek een opdracht ligt m.b.t. ouderen.		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		
Cluster	Maatschappelijke ontwikkeling		
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams		
Betrokken partijen			
Planning jaarplanning periode 4 mnd periode 8 mnd periode 12 mnd	**Toelichting**		
Actie	**Organiseren van een warm huiskamer netwerk**	wit	wit
Toelichting	Het aanbod van de verschillende (welzijns)partners inzichtelijk maken en aan elkaar verbinden, zodat bewoners weten welke activiteiten er in de wijk plaatsvinden		
Voortgang toelichting	Wit		
Prognose toelichting	Wit		

Cluster	Maatschappelijke ontwikkeling
Begrotingsprogramma	MO Zorg, welzijn en wijkteams
Betrokken partijen	

Planning	**Toelichting**
jaarplanning	
periode 4 mnd	
periode 8 mnd	
periode 12 mnd	

Reactie op de afwijzing van de voorstellen vanuit de wijkraad Delfshaven Schiemond om in 2023 een begin te maken met de realisatie van de “Visie Openbare Ruimte Historisch Delfshaven” (2019) en het “Groenplan Lloydkwartier” (2022).

---

1. <u>Advies van het Rayonberaad</u>

   Beide plannen in het conceptplan opnemen als bestuurlijke stukken voor de vaststelling. Wel vermelden dat de bestuurlijke vaststelling niet directe uitvoering betekent. De realisatie is afhankelijk van de financiële dekking en voldoende capaciteit.

   <u>Reactie wijkraad</u>
   Hier wordt dus aangegeven dat beide “plannen” nog niet bestuurlijk zijn vastgesteld, waarbij impliciet wordt vermeld dat daar vooralsnog geen budget en capaciteit voor is gereserveerd. Beide plannen zijn opgesteld door Felixx Landscape Architects & Planners in nauwe samenwerking en met input van de bewoners en de betrokken gemeenteambtenaren in respectievelijk 2019 en 2022. Beide plannen zijn door de vertegenwoordigers van de bewoners geaccordeerd in daarvoor belegde bijeenkomsten. Gezien de meerjaren participatie bij beide visies zijn dit goede voorbeelden van WijkaanZet! Wij maken ons grote zorgen over onze rol en het vertrouwen naar de gemeente als er geen vervolg aan zal worden gegeven. Op basis hiervan had verwacht mogen worden dat door de verantwoordelijke gemeenteambtenaren in 2019 (Historisch Delfshaven) en in 2022 (Lloydkwartier) deze plannen waren voorgelegd ter bestuurlijke vaststelling en vervolgens in de daaropvolgende jaarplannen een plekje hadden gekregen. Hierover heeft de toenmalig wethouder in zijn schrijven van 12-07-2022 ook opdracht toe gegeven. Elders in deze brief komt dit nog terug.*

   Als wijkraad hebben wij nooit voor ogen gehad en/of als wens geformuleerd dat beide plannen in 2023 gerealiseerd moeten zijn. Het is ons duidelijk dat daar meerjarenplannen voor gemaakt moeten worden. We hadden er echter wel goede hoop op, mede op basis van eerder genoemde brief van de wethouder, dat er al wel in 2023 een (bescheiden) aanvang gemaakt zou kunnen worden in de vorm van een nadere invulling en uitwerking van de plannen in overleg met de bewoners en een meerjarenplan voor wat betreft de uitvoering. Zoals blijkt uit de reactie op onze plannen is de gemeente vooralsnog niet bereid en/of in staat om dit te doen, omdat hiervoor in 2023 geen capaciteit en geld voor is gereserveerd. Dit zal een flinke tegenvaller zijn voor alle betrokken bewoners die zich de afgelopen jaren hebben ingespannen om deze plannen mede vorm te geven. Hiermee wordt er een verkeerd signaal afgegeven door in dit geval de gemeentelijke overheid.
   We dringen er dan ook stevig op aan om beide plannen z.s.m. bestuurlijk vast te laten stellen, waarna voor 2023 een relatief klein budget wordt vrijgemaakt om dit jaar nog een aanvang te kunnen maken met de uitwerking en invulling van de beide plannen.
   Er zijn ongetwijfeld meer wijken, waar vergroening noodzakelijk c.q. gewenst is. Ons is niet duidelijk op basis van welke afwegingen het budget voor vergroening in Rotterdam verdeeld is. Wij zijn in de veronderstelling dat in het Lloydkwartier en Historisch Delfshaven de verhouding tussen stenen en openbaar groen de grootste onevenwichtigheid kent van de hele stad en begrijpen dan ook niet op basis van welke argumenten de afweging is gemaakt deze wijken geen budget toe te wijzen voor de realisatie van deze plannen.

2. <u>Toelichting op de afwijzingen van het Rayonberaad</u>

2.a Groenplan Lloydkwartier

De visie is af en weerspiegelt grotere dromen alsook kleinere ingrepen. Afgesproken is dat we met de kleinere ingrepen die gekoppeld kunnen worden aan het nog te maken IP rondom de laatste ontwikkelingen (SAWA, Stack en Dok en Kaai) deze wensen alvast meenemen. Voor de overige realistische wensen is eerst geld en capaciteit nodig.

<u>Reactie wijkraad</u>

Het is duidelijk dat het Lloydkwartier een wijk is waar de verhouding tussen "stenen" en "groen" volledig uit balans is. Er moest in het Lloydkwartier zoveel mogelijk gebouwd worden. Dat is ook gelukt en daar heeft de gemeente veel geld mee verdient. Neveneffect van dit beleid is dat er heel veel stenen zijn gelegd en nauwelijks ruimte is gemaakt voor openbaar groen. Hierdoor is er sprake van veel hittestress in de zomerperiode, wat de leefbaarheid in de wijk bepaald niet bevorderd. Dat was ook de reden dat de motie "Groene Connectie van Oost naar West" (tussen Het Park en het Dakpark) van raadslid Kockelkoren (GL) is aangenomen (20bb1435) die de wethouder vroeg om werk te maken deze connectie, onder meer door vergroening van het Lloydkwartier. Op basis van deze motie is de gemeente met input van bewoners en met hulp van bureau Felixx in 2021 gestart met het maken van een vergroeningsplan voor deze wijk.

**In de brief van Portefeuillehouder Karremans aan de gemeenteraad d.d. 12-07-22, kenmerk BS20/00147 & 21bb009490 met als onderwerp "Afdoeningsvoorstel van de motie "Groene Connectie van Oost naar West" wordt voor het Lloydkwartier op pagina 4/6 gesteld "Eind 2022 kan er gefaseerd worden gestart met het vergroenen van de kades. Ons is niet duidelijk waarom hier geen budget voor is gereserveerd en waarom de ambtelijke organisatie hier geen uitvoering aan heeft gegeven.*

Als dan in bovenstaande toelichting wordt gesteld dat dit groenplan, naast wat kleine ingrepen grote dromen weerspiegelt, is dat een volstrekt onjuiste weergave van de strekking van dit groenplan. Juist bij het geven van input door de bewoners en gemeenteambtenaren hebben de opstellers van Felixx constant een afweging gemaakt tussen haalbaarheid en wensen. Hierbij is ook nadrukkelijk gesteld dat de concrete invulling van dit plan in termen van concrete vierkante meters en precieze kwantiteit en kwaliteit van "groen" in goed overleg met de bewoners nog nader moet worden bepaald.

Dat door de gemeente eisen worden gesteld aan de projectontwikkelaars om bij de realisatie van de laatste drie bouwprojecten op beide pieren ook "groen" in te passen is natuurlijk prima, maar ontslaat de gemeente niet van haar verantwoordelijkheid om in dit versteende gebied de leefbaarheid (hittestress) te verhogen door waar mogelijk "groen" aan te leggen. Zeker niet als het Rayonberaad in het jaarplan het doel "vergroening van ons gebied is de maat" overneemt en daarmee onderschrijft.
De kwalificatie dat deze visie "grote dromen" weerspiegelt is dan ook een volstrekt onjuiste voorstelling van zaken. In dit groenplan is alleen gekeken naar welke "versteende" delen van deze wijk kunnen worden vergroend en zijn er schetsen gemaakt hoe dit er uit zou kunnen zien. Dat vergroening naast bouwen als een belangrijke opgave wordt gezien door dit College blijkt niet uit deze onjuiste kwalificatie van het Rayonberaad.

De formulering "overige realistische wensen" duidt erop dat er in de ogen van het Rayonberaad kennelijk ook onrealistische wensen zijn geformuleerd in het groenplan, alhoewel deze echter niet nader geduid of concreet worden gemaakt.

2.b Visie Openbare Ruimte Historisch Delfshaven

Deze visie, opgesteld in 2019 samen met bewoners en ondernemers, is niet bestuurlijk vastgesteld. Wij gaan voorbereiden dat dit wel gebeurt, met de vraag naar financiële middelen voor uitvoering en capaciteit. Op dit moment is dit er niet. De visie kan een aanjager zijn voor initiatieven vanuit bewoners en ondernemers om, als deze hierin passen, te kunnen realiseren.

Reactie wijkraad

Ook hier geldt in belangrijke mate dezelfde kritiek als verwoord bij het Lloydkwartier, waarbij het nog schrijnender is dat deze visie inmiddels vier jaar oud is en er niets mee is gedaan door de gemeente. Vanuit bewoners en bedrijven bestaan er veel ideeën en wensen die ingepast kunnen worden bij de realisatie van deze visie. Een groot deel daarvan is al beschreven in ons wijkplan.

Daarnaast ziet deze visie niet alleen op hoognodig groen, maar een brede buitenruimte scoop onder andere op verbinding met de in vele opzichten achtergestelde wijk Schiemond, op verbetering van de (verkeers)veiligheid in het gebied en op stimulering van de locale economie door verbetering van de verblijfskwaliteit in Historisch Delfshaven voor zowel bewoners als bezoekers/toeristen en het creëren van kansen voor de ondernemers aldaar. Deze visie behelst dan ook meerdere thema's en opgaves in de wijk (cluster overstijgend), waardoor het des te belangrijker is dat er zo spoedig mogelijk werk wordt gemaakt aan de tenuitvoerlegging. In 2023 dient dan ook nog gestart te worden, om in overleg met de bewoners, ondernemers en wijkraad een meerjarenplan op te stellen, zodat in 2024 gestart kan worden met de gefaseerde uitvoering hiervan.

3. Proces wijkakkoord

Met bovengenoemd advies en voorstel van het rayonberaad kunt u uw plan in concept vaststellen en indienen bij het college van burgemeester en wethouders. Dit kan tot uiterlijk 1 april 2023 met bijgevoegde brief 'Aanbiedingsbrief concept wijkplan'.

Reactie wijkraad

Uit dit procesvoorstel blijkt maar weer eens dat het gemeentelijk apparaat weken en soms ook maanden de tijd neemt om te reageren op ons wijkplan, maar dat wij als wijkraad maar twee weken de tijd krijgen voor een reactie op het voorstel van het Rayonberaad. Dit staat bepaald niet in een evenwichtige verhouding met elkaar. De wijkraad bestaat uit democratisch gekozen vertegenwoordigers die in tegenstelling tot de ambtenaren niet fulltime beschikbaar zijn.

*Bovenal is aan ons als wijkraad gevraagd participatief input op te halen bij onze 12.500 bewoners, vele ondernemers en overige aanwezige instellingen, zoals bijvoorbeeld de vele scholen met relatie veel gebruikers van de buitenruimte. Dit hebben wij zorgvuldig en met veel enthousiasme uitgevoerd. Uit al deze vormen van participatie hebben wij de vragen gedestilleerd en verwoord in ons wijkplan. Wij ervaren de op deze punten niet beargumenteerde **NEE**, als het niet horen van de wijkbehoeften en wensen. Wij vinden het*

uitermate lastig om deze uitkomst met onze bewoners te moeten delen, want wij onderschrijven wij ten zeerste deze wijkbehoefte.
Dit werkt voor wijkraad en bewoners bepaald niet stimulerend!

Er zijn ongetwijfeld meer wijken, waar vergroening noodzakelijk c.q. gewenst is. Ons is niet duidelijk op basis van welke afwegingen het budget voor vergroening in Rotterdam verdeeld is. Wij zijn in de veronderstelling dat in het Lloydkwartier en Historisch Delfshaven de verhouding tussen stenen en openbaar groen de grootste onevenwichtigheid kent van de hele stad en begrijpen dan ook niet op basis van welke argumenten de afweging is gemaakt deze wijken geen budget toe te wijzen voor de realisatie van deze plannen.

4. Vragen

4.a Wat is de inhoudelijk afweging van het rayonberaad voor wat betreft de twee acties waartegen nee is gezegd en op basis van welke argumenten?
4.b Hoe verhoudt zich deze afweging ten opzichte van andere groenopgaven in de stad, waar wel een positief advies vanuit het rayonberaad op is gegeven?
4.c Op welke gronden c.q. afwegingskaders zijn deze afwijzingen gebaseerd?
4.d Anders gezegd: waarom in wijk 1 wel en bij ons niet?
4.e Als de Wijk aan Zet is, hoe kan het dan dat er in twee deelwijken van ons gebied de enige vraag die bewoners aan ons hebben meegegeven niet tot een actie in het JaarActiePlan resulteert (lees ook capaciteit en middelen)?
4.f Hoe beoordeelt u deze ontwikkeling ten opzicht van onze rol als wijkraad?
4.g We vragen u dan ook om beide plannen z.s.m. bestuurlijk vast te laten stellen, waarna voor 2023 een relatief klein budget wordt vrijgemaakt, om dit jaar nog een aanvang te kunnen maken met de (fasegerichte) uitwerking en invulling van de beide plannen.
4.h Aanvullend zien wij graag een procesvoorstel voor de verdere uitrol, zowel op inhoud als ook in tijd. Immers willen wij graag onze bewoners en ondernemers hierover informeren en vragen om participatief bij te dragen aan deze ontwikkeling.
4.i Graag ontvangen wij z.s.m. helderheid qua planning, maar bovenal een inhoudelijke reactie. Het spreekt voor zich dat wij dit graag in een persoonlijk gesprek met de wethouder in dialoog willen bespreken.

Gemeente Rotterdam

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen:
Telefoon:

Portefeuillehouder: V.P.G. Karremans
Cluster: Stadsontwikkeling
Ons kenmerk: BS20/00147 & 21bb009490
Uw kenmerk: 20bb1435

Datum: 12 juli 2022

Betreft: Motie: Groene Connectie van Oost naar West (20bb1435)

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:
Afdoeningsvoorstel van de motie 'Groene Connectie van Oost naar West' (20bb1435)

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Op 30 januari 2020 is naar aanleiding van de ontwikkeling Parkhaven door uw raad de motie 'Groene Connectie van Oost naar West' van raadslid Kockelkoren (GL) aangenomen (20bb1435).
De motie roept op:

- Een dubbele groencompensatie na te streven langs de groene connectie van oost naar west tussen Het Park en het Dakpark,
- Daarbij ook de ontbrekende schakel Parksluizencomplex/Drooglever Fortuynplein (oversteek Parkhaven) aan te pakken,
- Om dit buitenruimteproject samen met bewoners, initiatiefnemers van de Groene Connectie en andere stakeholders voor te bereiden, conform het format van de Big 5-projecten 2019-2020;
- Dit projectvoorstel na de Voorjaarsretraite in 2021 voor besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad. .

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:
- Visie openbare ruimte Rotterdam 2020-2030
- Rotterdam gaat voor Groen
- Wijkagenda Delfshaven
- Urgentiedocument Rotterdams Weerwoord
- Uitvoeringsagenda biodiversiteit

Toelichting:
Met de ontwikkeling van Parkhaven verandert er een iconisch stukje Rotterdam. Ontwikkeling Parkahven is de aanleiding geweest voor een onderzoek naar de vergroeningskansen tussen 't Park en het Dakpark, de Groene Connectie. De eerste stap in het aanleggen van deze Groene Connectie wordt gezet in het Lloydkwartier en op de Müllerpier. Vanaf de jaren 90 van de vorige eeuw zijn deze voormalige

havenpieren, gelegen aan de Maas omgebouwd tot een volwaardige woonwijk. Het sterke stedenbouwkundig plan verwijst naar de voormalige havenactiviteiten. De wijk is zo opgezet dat het water en de haven maximaal voelbaar is. Hoewel er met veel plezier op de pieren gewoond wordt, is er ook commentaar. De pieren zelf worden door bewoners en bezoekers als te stenig en te hard ervaren. Dit heeft geleid tot de opdracht om tot een breed gedragen vergroeningsplan te komen waarbij er vergroend en verzacht kan worden zonder afbreuk te doen aan het stoere haven karakter van de wijk. In deze brief wordt een concreet voorstel gedaan hoe er volgend jaar gestart kan worden met de (planvorming van) de vergroening op de Müller- en Lloydpier.

Inventarisatie vergroeningskansen
Als start van het onderzoek naar vergroeningskansen heeft Bureau Felixx in opdracht van gemeente Rotterdam de vergroeningskansen voor Rotterdam West tussen 't Park en het Dakpark op integrale wijze in beeld gebracht. Daarnaast heeft SO een gesprek gehad met vertegenwoordigers van bewonersgroep *'de Groene Connectie'*. In de inventarisatie zijn eveneens de lopende projecten meegenomen zodat er een totaalbeeld ontstaat van de vergroeningskansen, welke zijn verbeeld in de bijlage Groen van Park tot Dakpark. Wat de inventarisatie duidelijk maakt, is dat er verschil kan worden gemaakt voor bewoners in de gebieden waar nog geen projecten gepland staan.

KANSENKAART
VERGROENINGSKANSENKAART (TOTAAL CIRCA 32.000M2)

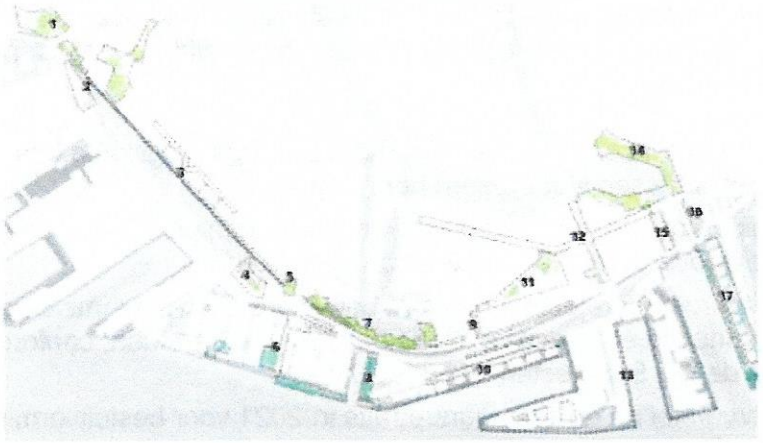

Uit gesprekken met de Gebiedscommissie Delfshaven, bewonersgroep *'de Groene Connectie'* en binnen de ambtelijke organisatie komen vijf projecten naar voren die op grote schaal groen zouden kunnen toevoegen tussen het Park en Dakpark.

1. Het stenige en door verkeer gedomineerde Marconiplein geldt als dé stadsentree van Rotterdam West. Het Marcoplein is inmiddels opgenomen als project binnen de ambtelijke organisatie.
2. Schiemond is één van de aandachtsgebieden van bewonersgroep *'de Groene Connectie'*. In Schiemond worden via diverse initiatieven vanuit de wijk en gemeente gewerkt, zo vervangt Stadsbeheer de speeltoestellen in het gebied. Er wordt onderzocht hoe hier werk met werk kan worden gemaakt.
3. Onder de bewoners in het Lloydkwartier en Müllerpier leeft al langer de wens voor meer groen, zo worden er actief geveltuinen aangelegd in het gebied door bewoners. Ook zijn er onlangs schriftelijke vragen gesteld om hittestress tegen te gaan door meer groen toe te voegen aan de wijk.

4. Bewoners zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van de Heemraadsingel, die een belangrijke rol speelt in het leggen van ecologische verbindingen en vergroten van de biodiversiteit. De Heemraadssingel is een lopend project binnen de ambtelijke organisatie.
5. De Middenkous (Historisch Delfshaven) maakt deel uit van de visie 'Historisch Delfshaven' die in samenwerking met bewoners is opgesteld. In november 2020 is dit visietraject afgerond met, o.a. als resultaat een totaalbeeld van de vergroeningsopgave in het gebied. De visie is nog niet vastgesteld. Direct gelegen aan de Westzeedijk geldt de Middenkous nu als ontbrekende schakel in de Groene Connectie. Deze visie is nog niet vastgesteld, maar is wel opgenomen op de lange termijn investeringsplanning (LTIP). Hoewel er geen status ontleend kan worden aan de LTIP, blijft het project op deze manier wel in beeld.

Parksluizencomplex en Drooglever Fortuynplein
In dezelfde raadsvergadering heeft uw raad de motie 'Wijs me de weg' ingediend door P.J.P. Lansink-Bastemeijer (VVD) en D.A. van Groningen (VVD) aangenomen (20bb1420). Deze motie roept ons op onderzoek te doen naar mogelijkheden tot herinrichting van het Drooqleever Fortuynplein en de gemeenteraad scenario's voor te leggen hoe het plein kan bijdragen aan de verdere ontsluiting van het gebied maar ook de beleving van en aansluiting op het gebied. Bij het opstellen van de gevraagde scenario's wordt de mogelijke toevoeging van een langzaamverkeersverbinding ten zuiden van het Parksluizencomplex meegenomen. We verwachten de afdoening van deze motie u binnenkort te kunnen sturen.

Participatie
De bewonersgroep *'de Groene Connectie'* is betrokken geweest bij het opstellen van bijlage 'Groen van Park tot Dakpark'. Op 29 april 2021 is de inventarisatie 'Groen van Park tot Dakpark' besproken in de gebiedscommissie Delfshaven waarbij ook bewonersgroep *'de Groene Connectie'* aanwezig was. De gebiedscommissie heeft een uitvraag gedaan onder bewoners via social media in Delfshaven waar zij kansen zien voor vergroening tussen het Park en Dakpark. De input van bewoners is (afhankelijk van de maat en schaal) deels opgenomen in dit voorstel en hebben geresulteerd in kleinschalige buitenruimte projecten.

Eerste stap naar een Groene Connectie
Onder het motto 'starten waar energie is' stelt het college voor om in januari 2022 te starten met de voorbereidende werkzaamheden voor een vergroeningsplan op de Müller- en Lloydpier. In de periode februari/maart 2022 kan er gestart worden met een participatief proces met bewoners, bijvoorbeeld een wandeling door het gebied om beelden en wensen op te halen. Door te starten in 2022 stellen we de uitvoering van het vergroeningsplan gelijk aan de ontwikkeling Parkhaven, waarvan de start bouw gepland staat op eind 2023.

Bewoners op de Müller en Lloydpier zijn al actief in het aanleggen van (XL) geveltuinen, de gemeente ondersteunt deze initiatieven. Ook denken bewoners actief na over grootschalige vergroening van de pieren, deze ideeën worden meegenomen in het hier voorgestelde vergroeningsplan. Bewoners zijn dus enthousiast om bij te dragen aan- en mee te denken over de toekomst van de Lloyd- en Mullerpier. Een

traject waarbij bewoners actief worden betrokken is daarmee een logische keus en in de geest van 'Wijk aan Zet': we gaan vergroenen, 'hoe we dat doen is aan de bewoners'. Door middel van een klankbordgroep worden de bewoners actief betrokken in de ontwikkeling van 'hun' pier.

De ambtelijke organisatie heeft in 2022 minimale capaciteit om dit participatietraject te organiseren en faciliteren. Voorstel is om het participatieproces en opstellen van het vergroeningsplan uit te besteden aan een extern bureau die ervaring heeft in Delfshaven. Experts van de gemeente hebben hierbij een begeleidende rol. Eind 2022 kan er gefaseerd gestart worden met het vergroenen van de kades. Zeker voor het planten van bomen op de kades is een planmatige aanpak vereist. Niet alle bewoners zullen zomaar springen om de aanplant van bomen voor hun woningen, daar is een participatieproces voor nodig. Daarnaast zal er goed moeten worden onderzocht waar kabels en leidingen liggen en welke ruimte er in de constructies van de kades is.

In Schiehaven-Noord werkt de gemeente aan een uitbreiding van de kade. In het totale groenplan voor het gebied zal Bureau Felixx een uitspraak doen over het type en sferen groen, de Schiekade wordt hierin meegenomen. Daarnaast wordt in het projectplan Schiehaven-Noord ook gewerkt aan de planvorming. Doelstelling is om daar ook met bewoners het gesprek aan te gaan over vergroening in het (deels geasfalteerde) gebied, zodat er een meer groene leefomgeving ontstaat.

Overzicht ontwikkeltraject
Hieronder een overzicht van het ontwikkeltraject.

Scope van het project:

Doelstelling:

- Het ontwikkelen van een vergroeningsplan voor het Llyodkwartier dat een raamwerk vormt voor de verschillende zelfstandige (bouw)projecten.
- Een verdere uitwerking van het plan voor de kades Mullerpier en Lloydpier, zodat de vergroening van de kades snel kan worden uitgevoerd.

Stappen bij het ontwikkeltraject

1. Planontwikkeling vindt plaats i.s.m. met de klankbordgroep van de bewoners van het gebied en het plan wordt door de gemeentelijke deskundigen getoetst op inhoudelijke, technische en beheerstechnische aspecten.

2. Het plan wordt in de fase van het Voorlopig Ontwerp met de omwonenden en andere belanghebbende besproken.

3. Na de mogelijke planaanpassingen worden de kosten van het definitieve plan berekend en het plan wordt financieel getoetst.

4. Na de ambtelijke vaststelling van het definitief plan wordt het plan met de uitvoeringsplanning en financiële paragraaf aan het bestuur ter vaststelling voorgelegd.

Resultaat:
Plankaart op 1:500
Uitwerking kades op 1.200 (incl. materialisering in Rotterdamse Stijl en doorsnedes)

Lijst met te vergroenen locaties en vierkante meters groen

Planning:

1. Start ontwerptraject: januari, 2022 Eerste klankbordgroep met bewoners in periode februari, maart. Ideeën ophalen bij bewoners, door bijvoorbeeld wandeling in het gebied. Mogelijk ook een eerste schets.
2. Afronding definitief ontwerp: juni 2022
3. Start vergroening kades: Q4 2022 De details van deze uitvoering kan gegeven worden wanneer de kostenraming o.b.v. het uitwerkingsplan gereed is.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
De plankosten en het participatietraject zijn opgenomen in de ambtelijke begroting, o.a. via het programma 'Rotterdam gaat voor groen'. Er is een uitvoeringsbudget voor de start vergroening van kades ook vanuit 'Rotterdam gaat voor groen'. De andere planonderdelen worden zal gefaseerd worden uitgevoerd en wordt gefinancierd vanuit bestaande middelen, zoals bewonersinitiatieven, middelen VVE's, IP's en dergelijke.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

- Groeninventarisatie: Groen van Park tot Dakpark

Wijkvisie 2023-2026

Delfshaven-Schiemond

Gemeente Rotterdam

Inhoudsopgave

1	Beeld van de wijk	blz. 4
1.2	Wijktypering	blz. 5
1.3	Staat van de wijk	blz. 7
1.4	Indicatoren	blz. 12
1.5	Netwerk van de wijk	blz. 14
2	Visie, doelen en actiepunten vanuit de wijk	blz. 15
2.1	Algemeen	blz. 15
2.2	Veiligheid	blz. 17
2.3	Bouwen en Wonen	blz.20
2.4	Groen en Schoon	blz.25
2.5	Mobiliteit	blz.32
2.6	Zorg, Welzijn en Onderwijs	blz.37
2.7	Cultuur	blz.39
2.8	Werk, Inkomen en Armoede	blz.40
3.	Stedelijke programma's en participatie	blz. 41
4.	Bijlage	blz.42

Voorwoord en leeswijzer

Voor de wijken Coolhaveneiland, Historisch Delfshaven, Schiemond en Lloydkwartier is er één wijkraad. Deze visie gaat over deze vier wijken van het gebied Delfshaven-Schiemond. De visie borduurt voort op een mooie geschiedenis van de vele veranderingen die het gebied door de jaren heen doormaakt. Op basis van deze meerjarige visie wordt er jaarlijks een JaarActiePlan (JAP) gemaakt. De visie en het JAP samen noemen we het Wijkplan.

Er zijn veel contacten in de wijken. Contact is er met bewoners, maar ook met ondernemers, en een scala aan mensen die beroepsmatig werken in of voor de wijken.

De wijkraadsleden en gemeente ambtenaren spreken veel bewoners individueel, hebben contact met sleutelfiguren, maar zijn ook te vinden bij activiteiten voor en door bewoners, bij bijeenkomsten in de wijken en volgen de sociale media om te voelen wat er leeft in de wijken en welke zaken op wijkniveau de komende jaren de meeste inzet nodig hebben.

Er is veel concrete informatie opgehaald. Dit vertaalt zich in hoofdstuk 3 in visie, doelen en actiepunten per thema en per wijk.

In hoofdstuk 4 staat de stedelijke context beschreven. En al deze perspectieven bij elkaar leiden in hoofdstuk 5 tot een vijftal hoofdopgaven voor de komende jaren.

1 Beeld van de wijk

1.1 Inleiding

Sinds 2 november 2021 is de verordening op de Wijkraden 2022 van kracht. Met het nieuwe bestuursmodel krijgen de wijken meer zeggenschap over de inzet van middelen en de opgaven in de wijk. Om te bepalen welke opgaven er spelen, is er onder andere inzicht nodig in hoe de 39 wijken van Rotterdam eraan toe zijn. Elke wijk is namelijk uniek en kent haar eigen uitdagingen, sterktes en zwaktes.

Het beeld van de wijk is opgebouwd uit de wijktypering en de Staat van de Wijk. Met de Staat van de Wijk zet de gemeente een eerste stap om het gesprek over de wijk met de wijkraad en de wijk zelf te voeren.

Deze versie van de Staat van de Wijk is gebaseerd op een combinatie van data over de wijk en de inzichten van experts en wijkprofessionals werkzaam bij de gemeente Rotterdam. De Staat van de Wijk wordt later in de visie verrijkt door de gesprekken die gaan worden gevoerd met de wijkraad, de wijk en haar inwoners. Door deze werkwijze ontstaat er een gedeeld beeld van de wijk waar iedereen zich in kan herkennen.

1.2 Wijktypering

Elke wijk heeft eigen unieke kenmerken, geschiedenis, ligging en sfeer. Deze worden kort weergegeven in de Wijktypering. Bovendien wordt er teruggeblikt op vorige wijkagenda's, de uitdagingen en successen.

Wijkkaart Delfshaven-Schiemond

Delfshaven
Historisch Delfshaven en het Coolhaveneiland vormen samen de wijk Delfshaven in het westen van Rotterdam. In Delfshaven komt het rijke verleden van een pittoresk stukje stad samen met de creatieve dynamiek van hedendaagse stadsontwikkeling op het Coolhaveneiland.

Coolhaveneiland is in 1922 ontstaan met het graven van de Coolhaven, een scheepsroute naar het open water van de Maas. Sinds een aantal jaar zijn verschillende oudere authentieke gebouwen die vroeger een functie hadden in het havengebied in gebruik genomen door creatieve ondernemers en scholen. Er is ook een beweging merkbaar naar een wijk met meer kapitaalkrachtige bewoners. Daarnaast bestaat in de wijk van oudsher een aanzienlijke concentratie aan opvangvoorzieningen voor kwetsbare Rotterdammers.

Schiemond
Het aan de Nieuwe Maas gelegen Schiemond bestaat uit twee heel verschillende wijken: Schiemond en het nieuwe Lloydkwartier. De tussen Parkhaven en IJsselhaven gelegen wijken hebben een ding gemeen: hier geniet je een weids uitzicht over de rivier.

Schiemond is een ruim opgezette flatwijk aan de Bartel Wiltonkade, een brede boulevard langs het water. Vlakbij ligt het Lloydkwartier. Dit voormalig havengebied is een eigenzinnige wijk waar wonen, leren, werken en ontspannen samengaan. Het Scheepvaart- en Transport College is er gehuisvest in een markant gebouw met uitzicht over de kades vanwaar vroeger de schepen van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd naar Nederlands-Indië vertrokken.

Terugblik 2018-2022
De ambitie voor Delfshaven-Schiemond is eerder verwoord in de wijkagenda 2018-2022 en is uitgewerkt in een vijftal thema's:

1. Versterken lokale economie (Historisch Delfshaven);
2. Betere balans tussen leefbaarheid en (overlast) zorg- en Opvang (Coolhaveneiland);
3. Verbeteren maatschappelijke positie van kwetsbare bewoners en reduceren achterstandssituaties;
4. Reduceren achterstandsituaties van kwetsbare bewoners (Schiemond);
5. Verbetering van de buitenruimte, samen met bewoners (Lloydkwartier en Schiemond).

Deze doelen zijn vervolgens vertaald naar acties in de wijkactieprogramma's. De actieprogramma's geven aan wat er in dat betreffende jaar aan acties en resultaten mag worden verwacht. De programma's zijn van 2018 langzaam omgebouwd naar een meer integrale aanpak van een aantal hoofdpunten.

Voor 2021 waren daarbij de aandachtspunten:

Historisch Delfshaven wordt blijvend op de kaart gezet

- De kansenkaart Historisch Delfshaven wordt samen met betrokken partners tot uitvoering gebracht.
- Er wordt 1 centrale wijkwebsite en Facebook voor/van/over de wijk ontwikkeld.
- Kansrijke ondernemers op het gebied van waterrecreatie en centrale informatievoorziening worden maximaal gefaciliteerd.

Een Aantrekkelijker en Leefbaarder Coolhaveneiland

- Op Coolhaveneiland is het prettig wonen in een groene omgeving.
- Meer bewoners met positieve ideeën voor heel de wijk zijn actief.
- De leefbaarheid op Coolhaveneiland is verbeterd.

Zorg en Welzijn in balans op Coolhaveneiland

- Zorg: Voldoende en passende zorg voor alle bewoners.
- Welzijn: Er is een passend welzijnsaanbod en bewoners en professionals werken samen aan een sociaal sterke wijk.

Reduceren achterstandsituaties van kwetsbare bewoners Schiemond

- De achterstandsituatie van kwetsbare bewoners Schiemond is verminderd.
- Hulp bieden in Coronatijd.

Schiemond en Lloydkwartier worden aantrekkelijker

- Ontwikkeling Lloydkwartier/Schiehaven Noord.
- Schiemond en Lloydkwartier worden vergroend.
- Schiemond en Lloydkwartier zijn leefbaarder.

1.3 Staat van de Wijk

De Staat van de Wijk beschrijft de (woon)situatie van ons gebied anno 2021. Het wijkprofiel is het uitgangspunt voor de informatie in de staat van de wijk. De informatie van het wijkprofiel wordt aangevuld en geduid met een combinatie van data, ervaringen en signalen vanuit de gemeentelijke organisatie en professionals werkzaam in de wijken. Zo ontstaat een overzichtelijk beeld van de wijk, met ruimte voor de unieke identiteit van de wijk. De input van de wijkraad volgt bij hoofdstuk 2.

Delfshaven (wijk)

Wijkprofiel Delfshaven

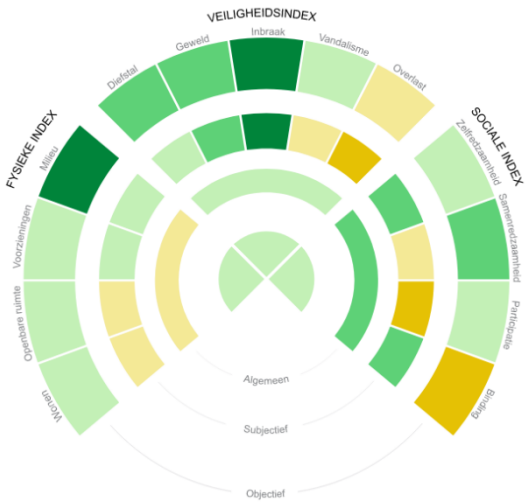

Bevolking

- Delfshaven telt 7.392 inwoners.
- In Delfshaven wonen minder 65-plussers (2% van de inwoners) en kinderen (0 t/m 15, 12% van de inwoners) in vergelijking met Rotterdam (respectievelijk 16% en 16%).
- Er wonen relatief veel studenten door de vier grote wooncomplexen (Coolhaveneiland).
- Delfshaven kent daarom ook relatief veel eenpersoonshuishoudens (58%, Rotterdam: 48%) en weinig stellen met kinderen (10%, Rotterdam: 19%).

Fysiek (Woningen, openbare ruimte en voorzieningen)

- In Delfshaven is 52% van de woningen in beheer van woningcorporaties. Woonbron is de grootste woningcorporatie aanwezig in Delfshaven. De meeste studenten die er nu zijn, wonen in Woonstad-voorzieningen.
- Er zijn veel sociale huurwoningen waarin kwetsbare bewoners/gezinnen wonen (39%).
- Elk jaar zijn er studentenwisselingen (vooral in particuliere woningen bijvoorbeeld in de Willem Buytewechstraat) en opvallend veel buitenlandse studenten. De aanwezige studenten tonen weinig binding met de wijk.
- Naast studenten wonen er ook redelijk wat starters in de wijk.
- Het particuliere bezit lijkt te groeien, vooral in de oudere straten van Delfshaven.
- De woningvoorraad wordt op den duur uitgebreid met voornamelijk middeldure woningen in het gebied Coolbase en ook met Hart voor Coolhaveneiland.
- 65% van de inwoners is tevreden over de huidige woonsituatie. Dat is inclusief woning, buurt, mensen en voorzieningen.

% inwoners dat tevreden is over de huidige woonsituatie

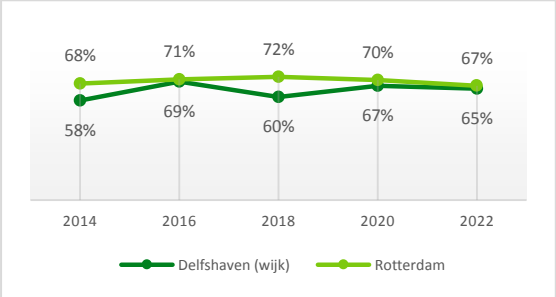

- Het percentage huishoudens dat tevreden is met het aanbod van voorzieningen (43%) ligt onder het gemiddelde van Rotterdam (48%). Er zit geen huisarts of apotheek in de wijk en er zit weinig horeca.
- De waardering van bewoners over de kwaliteit van de openbare ruimte ligt onder het gemiddelde van Rotterdam (88) met een score van 81. Deze score is verminderd t.o.v. 2020 (88).
- Inwoners ervaren overlast van rommel op straat (64% van de inwoners) en vuil

naast de container (72% van de inwoners)
- Er ligt in Delfshaven ook nog een vergroeningsopgave.
- 47% van de inwoners geeft aan overlast te ondervinden van agressief verkeersgedrag en te hard rijden (60% van de inwoners).

Veiligheid

- De algemene veiligheidsbeleving in Delfshaven is 93 en ligt daarmee onder het Rotterdams gemiddelde (108).

Veiligheidsbeleving (index)

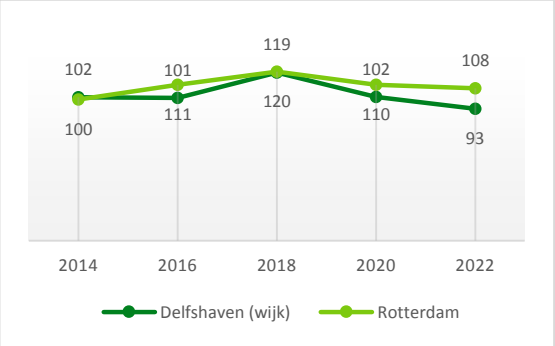

- Het aantal overlastmeldingen per 1.000 inwoners is met 82 hoger dan het Rotterdams gemiddelde (57).
- Inwoners in Delfshaven geven aan vooral overlast te hebben van jongeren (20% van de inwoners), drugsoverlast (20% van de inwoners) en andere omwonenden (18% van de inwoners).

Werk & Inkomen

- Het gemiddelde gestandaardiseerde huishoudinkomen in Delfshaven ligt met €24.700 onder het Rotterdams gemiddelde (€29.000).
- 16% van de huishoudens in Delfshaven heeft een bijstandsuitkering[1]. Een groot deel van deze bewoners heeft ook geen startkwalificatie. Bovendien hebben veel van deze bewoners ook fysieke belemmeringen.

% huishoudens met een bijstandsuitkering

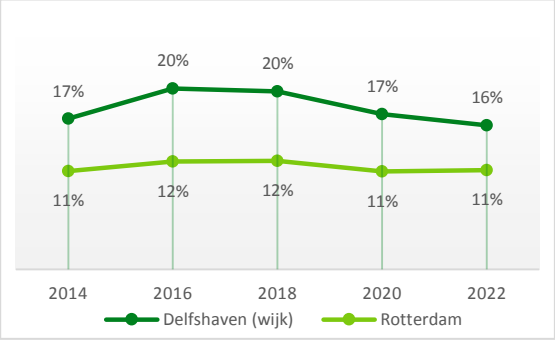

- Het percentage huishoudens met een uitkering neemt wel af sinds 2018.

Sociaal

- Het percentage jongeren met een startkwalificatie in Delfshaven is hoog met 78% (Rotterdam: 62,6%).
- Er is wel een verschil te zien tussen jongeren boven de 18 en onder de 18. Bij de doelgroep onder de 18 is het percentage dat een startkwalificatie heeft wel lager.
- Er is zeer beperkt Jeugd en jongerenwerk op Coolhaveneiland.
- 82% van de inwoners is tevreden met de kwaliteit van hun leven. Dit percentage is gestegen ten opzichte van 2020 (76%). Het algemene oordeel over de kwaliteit van het leven is 117. Deze score is t.o.v. 2020 opmerkelijk hard gestegen (2020: 85).
- Er zijn relatief veel studenten aanwezig in de wijk. Dit zorgt voor een mindere (objectieve) binding met de wijk. Dit is terug te zien in de cijfers: er is een hoge verhuisbereidheid en relatief weinig inwoners die lang in Rotterdam wonen.
- De hoeveelheid studenten in de wijk kan ook voor een deel verklaren waarom de subjectieve samenredzaamheid in de wijk laag is. Buurtbewoners zeggen minder elkaar te kennen, minder met elkaar om te gaan en zich minder thuis te voelen bij andere buurtbewoners. Bovendien geven bewoners aan dat jong en oud niet goed met elkaar kunnen omgaan in de buurt.

[1] In het Wijkprofiel wordt het percentage inwoners dat een bijstandsuitkering heeft op huishoudensniveau gemeten. Daarom kan het percentage dat hier wordt gerapporteerd en geduid afwijken van de cijfers die cluster Werk & Inkomen rapporteert.

- Inwoners geven aan dat er weinig ouderenvoorzieningen in de buurt zijn.
- 50% van de inwoners zegt trots te zijn op de eigen buurt (2020: 47%). 44% zegt zich verbonden te voelen met de buurt (2020: 49%).

% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt

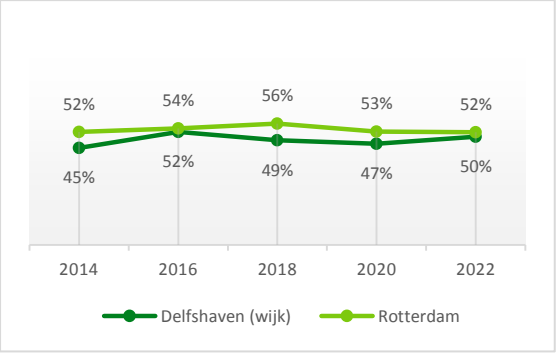

Schiemond

Wijkprofiel Schiemond

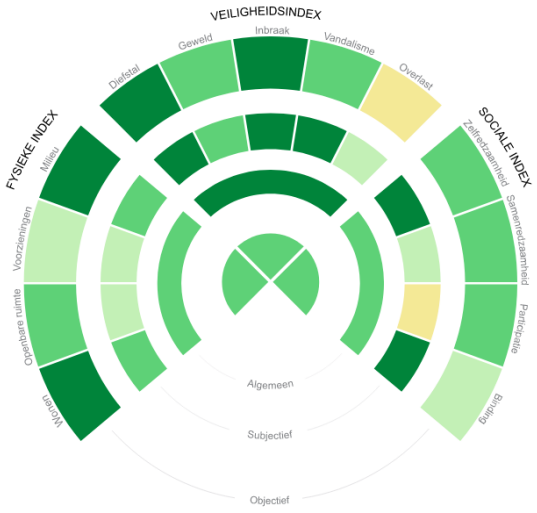

Bevolking

- Schiemond heeft 5.435 inwoners.
- 55% van de inwoners in Schiemond heeft een niet-westerse migratie achtergrond. 33% van de inwoners in Schiemond heeft geen migratieachtergrond.
- De leeftijdssamenstelling van Schiemond komt relatief goed overeen met het gemiddelde van Rotterdam. Er wonen wel relatief veel kinderen (0 t/m 15) in Schiemond.
- Schiemond heeft ongeveer dezelfde huishoudsamenstelling als de rest van Rotterdam. Er zijn relatief weinig eenpersoonshuishoudens (42%) en veel eenouder huishoudens (15%) in Schiemond. Er zijn veel huishoudens bestaande uit alleenstaande moeders met 1 of 2 kinderen.

Fysiek (Woningen, openbare ruimte en voorzieningen)

- 49% van de woningen in Schiemond is in beheer van een woningcorporatie. 39% van de woningen zijn in beheer van eigenaar-bewoners. Er is een groot verschil in onderhoud en beheer tussen gehuurde en gekochte woningen.
- Met het verkopen van een aantal complexen, is de particuliere verhuur toegenomen.
- Het percentage kwetsbare meergezinswoningen (14%) ligt lager dan het gemiddelde in Rotterdam (23%) en vormt een contrast met Delfshaven (39%).
- 74% van de inwoners is tevreden over de huidige woonsituatie. Dat is inclusief woning, buurt, mensen en voorzieningen.

% inwoners dat tevreden is over de huidige woonsituatie

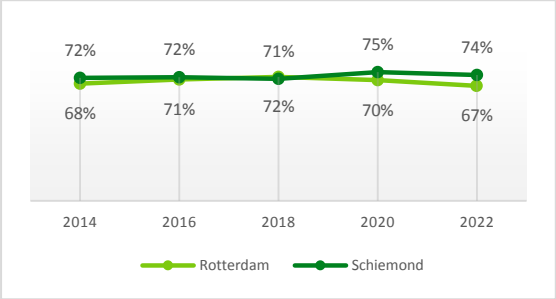

- Inwoners van Schiemond zijn over het algemeen redelijk tevreden met het aanbod van voorzieningen. Er zouden volgens bewoners wat meer winkels voor dagelijkse boodschappen en banken/postkantoren bij kunnen.
- De waardering van bewoners over de kwaliteit van de openbare ruimte ligt boven het gemiddelde van Rotterdam (88) met een score van 106.
- Inwoners van Schiemond ondervinden overlast door rommel op straat en vuil naast de container. In het Lloydkwartier

zijn er initiatieven te vinden om dit op te lossen, in Schiemond niet (minder participatie).
- De laatste jaren is er veel inzet gepleegd op (onder andere) de openbare ruimte, zoals op het gebied van vergroening, herinrichting van het Dempoplein en binnenterreinen, huisvuilinzamelingen, Schiehaven Noord en het opknappen van de kunst in de onderdoorgangen van de flats. Dit heeft geleid tot hogere cijfers op milieu en openbare ruimte.
- Binnen het stenige Lloydkwartier moet er verdere vergroening komen.

Veiligheid
- De algemene veiligheidsbeleving in Schiemond ligt met 133 ruim boven het gemiddelde van Rotterdam (108).

Veiligheidsbeleving (index)

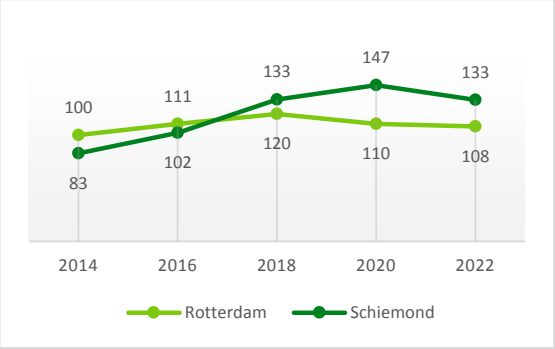

- Het aantal overlastmeldingen per 1.000 inwoners (73) ligt boven het Rotterdams gemiddelde (57). Het type meldingen verschilt in Schiemond tussen Schiemond en het Lloydkwartier.
- In het Lloydkwartier gaan meldingen vooral over auto's die aan de kade staan, geluidsoverlast en drugsoverlast.
- In Schiemond gaan de overlastmeldingen vooral over kattenkwaad en jeugd dat rondhangt.
- Er is een toename van wat ernstigere delicten (vechtpartijen) tussen bewoners (ex-gedetineerden).
- Schiemond is een heel gesloten gemeenschap, waarin de bewoners niet over elkaar praten. Het is voor de politie en gemeente lastig om contact te maken met bewoners.

Werk & Inkomen
- Het gemiddelde gestandaardiseerde huishoudinkomen in Schiemond (€32.600) ligt boven het Rotterdams gemiddelde (€29.000).
- Er zijn bovengemiddeld veel lage inkomens (tot 110% van het sociaal minimum) in vooral Schiemond.
- Het percentage huishoudens (13%[2]) met een bijstandsuitkering is hoger dan het Rotterdams gemiddelde (11%). Opvallend is dat ongeveer driekwart van deze bewoners geen startkwalificatie lijkt te hebben. Bovendien heeft een grote groep last van fysieke belemmeringen.

% huishoudens met een bijstandsuitkering

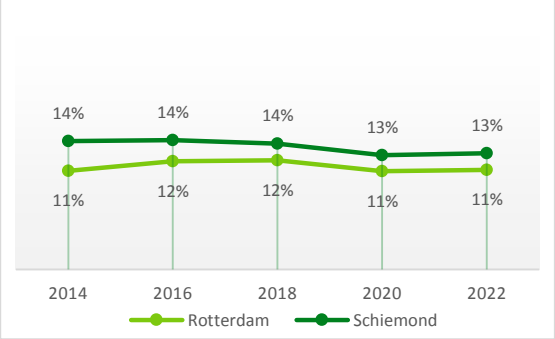

Sociaal
- Het percentage jongeren met een startkwalificatie (48,1%) is lager dan het gemiddelde van Rotterdam (62,6%).
- Schiemond kent veel nieuwe voortijdige schoolverlaters (3,8%, 12 t/m 22-jarigen). Het aantal incidenten met betrekking tot jeugdoverlast in Schiemond (12 per 1.000 inwoners) is hoger dan gemiddeld in Rotterdam (9 per 1.000 inwoners). Dit is vooral in het deel van Schiemond.
- Vanuit cluster Maatschappelijk Ontwikkeling worden nog concrete plannen gemaakt om samen met WMO Radar gerichte inzet te plegen op de jeugdproblematiek.

[2] In het Wijkprofiel wordt het percentage inwoners dat een bijstandsuitkering heeft op huishoudensniveau gemeten. Daarom kan het percentage dat hier wordt gerapporteerd en geduid afwijken van de cijfers die cluster Werk & Inkomen rapporteert.

- 83% van de inwoners is tevreden met de kwaliteit van hun leven. Dit is gestegen ten opzichte van 2020 (67%). Het algemene oordeel over de kwaliteit van het leven is 124 (Rotterdam: 93). Deze score is enorm gestegen sinds 2020 (29).
- Het verhogen van de participatie in Schiemond is een opgave. 17% van de bewoners is actief als vrijwilliger (Rotterdam: 21%). 16% van de bewoners is actief in een bewonersinitiatief (Rotterdam: 20%).
- 67% van de inwoners zegt trots te zijn op de eigen buurt (2020: 58%). 58% zegt zich verbonden te voelen met de buurt (2020: 56%).

% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt

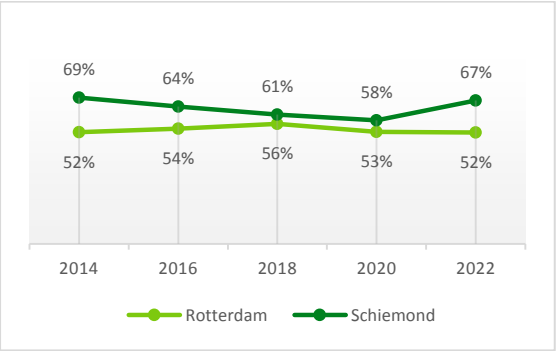

1.4 Indicatoren

Hett gebied Delfshaven – Schiemond bestaat uit 4 wijken. De cijfers van het wijkprofiel gaan echter uit van 2 deelwijken.

Indicatoren:	Jaar	Delfsha-ven	Schiemond	Rotterdam
Bevolking				
Aantal inwoners	2021	7.392	5.435	651.269
Aantal huishoudens	2021	4.105	2.643	326.419
% geen migratieachtergrond	2021	41%	33%	47%
% westerse migratieachtergrond	2021	15%	12%	14%
% niet-westerse migratieachtergrond	2021	45%	55%	39%
% inwoners 0 t/m 15 jaar	2021	12%	19%	16%
% inwoners 15 tot 75 jaar	2021	86%	77%	78%
% inwoners 65 en ouder	2021	8%	14%	16%
% inwoners 75 en ouder	2021	2%	5%	7%
% eenpersoonshuishoudens	2021	58%	42%	48%
Paar zonder kinderen (% huishoudens)	2021	20%	23%	21%
Paar met kinderen (% huishoudens)	2021	10%	19%	19%
Eenoudergezin (% Huishoudens)	2021	10%	15%	11%
Woningen				
Aantal zelfstandige woningen	2021	2.794	2.610	304.505
Woningverdeling naar bezit				
% woningen van woningcorporaties	2021	52%	49%	43%
% woningen particuliere huur	2021	26%	12%	24%
% eigenaar-bewoners	2021	22%	39%	33%
Woningindeling naar bouwjaar (5 categorieën, %)				
Tot 1945	2021	59%	7%	31%
1945-1968	2021	9%	0%	21%
1969-1979	2021	2%	0%	9%
1980-1999	2021	24%	53%	27%
Vanaf 2000	2021	6%	40%	13%
% kwetsbare meergezinswoningen	2021	39%	14%	23%
Gemiddelde WOZ-waarde per M2	2020	€2.442	€2.943	€2.712
% dat zegt tevreden te zijn over de huidige woonsituatie (incl. woning, buurt, mensen, voorzieningen)	2021	65%	74%	67%
Voorzieningen				
% huishoudens dat zegt tevreden te zijn over het aanbod voorzieningen tezamen	2021	43%	45%	48%
% vindt medische 1e lijnszorg voldoende aanwezig	2021	69%	85%	87%
% vindt winkels dagelijkse boodschappen voldoende aanwezig	2021	82%	77%	88%
Aantal arbeidsplaatsen in de wijk	2021	2.454	3.261	384.170
% m2 van objecten met niet-woonfunctie	2021	33%	48%	38%
Werk & Inkomen				
Gemiddeld gestandaardiseerd huishoudinkomen	2019	€ 24.700	€ 32.600	€29.000
% Lage inkomens (= % tot 110% sociaal minimum)	2019	23%	20%	19%
Niet werkende beroepsbevolking (15-75 jaar)	2019	17%	14%	13%

% huishoudens met bijstandsuitkering[3]	2021	16%	13%	11%
% huishoudens met inkomensbron uitkering[4]	2019	18%	14%	14%
% Bewoners (18+) met schulddienstverlening	2021	1,0%	0,9%	0,8%
Jeugd & Onderwijs				
% o t/m 3 jaar	2021	3,5%	5,6%	4,4%
% 4 t/m 11 jaar	2021	6,4%	10,0%	8,4%
% 12 t/m 17 jaar	2021	3,9%	6,6%	5,9%
% 18 t/m 22 jaar	2021	10,4%	4,4%	7,0%
% jongeren met een startkwalificatie (18 t/m 22 jaar)	2020	78,0%	48,1%	62,6%
% Voortijdige schoolverlaters (12 t/m 22-jarigen)	2019-2020	2,2%	3,8%	2,5%
Aantal Incidenten jeugdoverlast (per 1.000 inw.)	2019	7	12	9
% Jeugdigen met Jeugdreclasseringsmaatregel	2019	2,3%	0,0%	1,3%
% HALT verwijzing (12 t/m 17-jarigen)	2019	3,0%	2,0%	2,0%
Veiligheid				
Overlastmeldingen leefmilieu (per 1.000 inw.)	nov 2020-okt 2021	82	73	57
% ervaart overlast door jongeren in de eigen buurt	2021	20%	16%	14%
% ervaart drugsoverlast in de eigen buurt	2021	20%	6%	12%
% ervaart overlast door omwonenden	2021	18%	10%	12%
Aantal inbraken van woningen (per 1.000 adressen)	nov 2020-okt 2021	3,2	2,3	3,5
Aantal openlijke geweldplegingen tegen personen (per 1.000 inw.)	nov 2020-okt 2021	0,7	0,0	0,4
Aantal mishandelingen (per 1.000 inw.)	nov 2020-okt 2021	3,8	4,4	3,7
Aantal overvallen (per 1.000 inw.)	nov 2020-okt 2021	0,0	0,2	0,1
Veiligheidsbeleving (index)	2021	93	133	108
Welzijn & Participatie				
% bewoners dat zegt tevreden te zijn met de kwaliteit van hun leven	2021	82%	83%	78%
% bewoners die mantelzorg verrichten	2021	9%	17%	15%
% bewoners dat zegt een slechte gezondheid te ervaren	2021	15%	10%	19%
% bewoners dat zegt sterke gezondheidsbelemmeringen te ervaren	2021	6%	4%	8%
% bewoners die wekelijks sporten	2021	59%	66%	55%
% bewoners die burenhulp verlenen	2021	36%	46%	46%
% bewoners die actief zijn als vrijwilliger	2021	17%	17%	21%
% bewoners die actief zijn in een bewonersinitiatief	2021	17%	16%	20%
% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt	2021	50%	67%	52%
% bewoners dat zegt zich verbonden te voelen met buurt	2021	44%	58%	50%
% huishoudens dat geen gebruik maakt van voorzieningen sociaal domein[5]	2019	73%	74%	74%

Deze en meer cijfers zijn terug te vinden op www.wijkprofiel.rotterdam.nl. Op deze website kun je ook de definities en bronnen vinden van de indicatoren.

1.5 Netwerk van de wijk

In het gebied Delfshaven-Schiemond is een enorme hoeveelheid spelers die op hun eigen manier en ieder op een ander niveau bijdragen aan de stad. Er zijn diverse bewonersorganisaties, VvE's en verenigingen, vele sleutelfiguren, (zorg)instellingen, opvanglocaties, geloofsgemeenschappen, woongroepen, ondernemersverenigingen, scholen, sociale verhuurders, bouwbedrijven, vastgoedbeheerders en vele bewonersgroepjes en stichtingen die uiteenlopende initiatieven ontplooien. De gemeente Rotterdam is dagelijks in de wijken met honderden mensen actief met dit netwerk op uitvoerend, tactisch, strategisch niveau.

2 Visie, doelen en actiepunten vanuit de wijk

2.1 Algemeen

Wijkverdeling
Het gebied Delfshaven – Schiemond bestaat uit 4 wijken. De gemeente gaat echter, onder andere in de cijfers, uit van 2 deelwijken, waardoor de cijfers een volledig vertekend beeld geven van de werkelijkheid. Zo is op het blote oog te constateren dat de wijken Coolhaveneiland / Historisch Delfshaven en Schiemond / Lloydkwartier op meerdere thema's wezenlijk van elkaar verschillen. De deelwijk Schiemond kent bijvoorbeeld veel sociale, financiële en veiligheidsproblematiek. Op dit punt verdient deze wijk veel meer aandacht dan het nu krijgt. Het feit dat er nu onvoldoende aandacht is voor deze problematiek wordt door een deel veroorzaakt doordat Schiemond als wijk wordt gecombineerd met de wijk Lloydkwartier, in Schiemond. Wij pleiten voor een verdieping van de huidige cijfers uit het wijkprofiel en gaan in onze visie, doelen en actiepunten uit van de 4 deelwijken.

Communicatie
De communicatie vanuit de gemeente Rotterdam richting de bewoners van Delfshaven-Schiemond dient te worden geoptimaliseerd. Bewoners voelen zich veelal niet gehoord door de gemeente. Dit heeft niet altijd als aanleiding dat de gemeente niet naar de bewoners luistert, wel ontbreekt het bij enige regelmaat aan een gedegen terugkoppeling over genomen maatregelen aan bewoners. De communicatie vanuit de gemeente in het algemeen, maar specifiek in het kader van de lopende en aankomende projecten, vraagstukken etc. kan worden verbeterd. Bewoners dienen proactief geïnformeerd te worden, waarbij de gemeente niet mag schromen om termijnen en contactpersonen te noemen. Ook kunnen de bewoners actief om feedback worden gevraagd en zou dit verwerkt moeten worden in toekomstige aanpak van communicatie. Onder het optimaliseren van de communicatie verstaan wij ook de communicatie over reguliere dienstverlening.

Participatie
Participatie van bewoners is voor ons een belangrijke manier om goed te weten wat er in de wijk speelt, en vooral wat er nodig is. Persoonlijke verhalen in combinatie met informatie via data (cijfers) helpen ons om er voor te zorgen dat de prioriteiten helder zijn. Daarom is het van groot belang dat wij input blijven krijgen vanuit de wijk. Daarnaast is het andersom belangrijk dat bewoners relevante informatie krijgen van de wijkraad, gemeenten en andere instanties. Gelukkig zijn er veel wijkbewoners die graag proactief informatie en ideeën met ons delen. Maar het is aan ons ook de taak om ook de stille meerderheid te proberen te bereiken. Daarom zetten wij in op een pallet van participatiemomenten.

Online:

1. Hierbij delen wij informatie op verschillende social media platformen (twitter, facebook en instagram en whatsapp), maar uiteraard ook via de site die ons is toegewezen door de gemeente. Hier kun je naast informatie ophalen ook direct online vragen stellen en ideeën opperen. Zorg daarom dat je ons volgt op ten minste een van de verschillende platforms en neem deel aan de wijkapps.

2. Online input ontvangen wij ook graag via de social media platforms, of via de email.

Fysiek:

Wij zijn heel vaak te vinden in de buurt:

1. 2 x per jaar organiseren wij een bewonersavond met alle wijkraadleden waarin ook alle buurtbewoners via een flyer uitgenodigd worden. Op zo een avond komen allerlei bezoekers. Het is informatief, interactief en gezellig. Je kunt daar andere mensen leren kennen, input geven op onze plannen of gewoon in gesprek gaan met de wijkraadsleden.
2. Er is bij elke formele vergadering (3de dinsdag van de maand) inspreek recht voor bewoners. Dat betekend dat je 5 minuten de tijd hebt om een idee of zorg met ons te delen. Dat helpt ons echt! Uiteraard kun je ook gewoon aanschuiven om mee te luisteren naar de vergadering.
3. Wijkraadleden zijn heel vaak aanwezig bij activiteiten, vergaderingen of evenementen in de wijk. Daar spreken zij graag met alle wijkgenoten.
4. Vanaf dit jaar gaat de wijkraad meer invloed hebben op de burgerinitiatieven in de wijk. Zo kunnen wij er op toezien dat de initiatieven passen binnen de behoeftes van de wijk.
5. Wijkraadsleden maken regelmatig afspraken met buurtgenoten uit de wijk rondom specifieke thema's. Wil jij ook in gesprek, neem dan contact op met ons. Dan kunnen wij met jou overleggen wat handig is.

Als wijkraad willen wij een communicatieplan gaan opzetten, waarin wij gaan opnemen hoe wij het beste met onze bewoners en ondernemers in de 4 verschillende wijken in ons gebied gaan communiceren. Gezien de diversiteit zullen hier meerdere communicatiemiddelen aanbod kunnen komen. Denk hierbij naast de reguliere huis-aan-huis brief ook aan informatiemarkten, een eigen website, mailen etc..

2.2 Veiligheid

Visie
Binnen Delfshaven-Schiemond dient iedere bewoner en bezoeker veilig te zijn en zich veilig te voelen, op straat en binnenshuis. Zoals eerdergenoemd bestaat het wijkraadsgebied Delfshaven-Schiemond uit vier demografisch verschillende wijken welke allen eigen aandacht voor de geheel eigen problematiek behoeven. Op diverse locaties in de wijk spelen veiligheidsvraagstukken, waaronder op het Kapelplein, de Willem Buytewechstraat, het Piet Heynsplein, de Moutersteeg, de Tovertunnel en de kades van het Lloydkwartier. Zowel de wijkraad als de gemeente zijn hiermee bekend.

Veel van deze problematiek, vooral veroorzaakt door hangjongeren, vraagt om zowel repressieve maatregelen op de korte termijn, als meer preventieve maatregelen om de problemen structureel te verhelpen. Zo is algemeen bekend dat er in de wijk voor de jeugd niet altijd veel te doen is. Verveelde jongeren verzamelen zich op bijvoorbeeld één van bovengenoemde *hotspots* en halen kattenkwaad uit - wat vaak overgaat tot vandalisme of intimiderend gedrag jegens omwonenden. Om het veiligheidsgevoel in de wijk te verhogen is het van groot belang dat naar zowel bewoners als plegers geluisterd wordt in de zoektocht naar oplossingen. Dit kan door bewoners- en participatieavonden, maar belangrijker is waarschijnlijk een vast aanspreekpunt, zoals een zichtbare wijkagent, een jeugdwerker of een wijk-BOA die een oogje in het zeil houdt. Op die manier kunnen de, vaak jeugdige, plegers uit de anonimiteit gehaald worden, kunnen gesprekken met ouders worden gevoerd en kan ook worden voorzien in de behoeften vanuit de plegers.

De wijkraad Delfshaven-Schiemond signaleert op vijf vlakken verbeterpunten (in willekeurige volgorde) die in iedere deelwijk kunnen bijdragen aan de veiligheid:
1. Inrichting buitenruimte
2. Regelgeving
3. Capaciteit
4. Communicatie
5. Preventie

<u>Inrichting buitenruimte</u>
Bij de herinrichting van de buitenruimte dient rekening gehouden te worden met de veiligheid en de veiligheidsbeleving. Hierbij dient gekeken te worden naar onder andere maatregelen als verlichting, groen en veiligheidsbeleving. Voor huidige locaties waar veiligheidsvraagstukken spelen, zoals bijvoorbeeld de Willem Buytewechstraat dient te worden bezien welke mogelijkheden er zijn en welke daarvan op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Voor de geplande en toekomstige herinrichting van de buitenruimte geldt dat veiligheid een integraal aandachtspunt is. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de wensen en behoeften van bewoners.

Actiepunten

1. Het anonieme karakter van de buitenruimte in Schiemond wordt aangepakt. Dit kan gelijktijdig gebeuren met het aanbrengen van meer hoogwaardig groen in Schiemond, zoals toegelicht in de paragraaf Groen & Schoon.
2. In de visie openbare ruimte Historisch Delfshaven zijn diverse probleemgebieden in Historisch Delfshaven opgenomen, waaronder het Piet Heynsplein, de Tovertunnel en de Abrikoos. In deze visie is een transformatie van deze gebieden opgenomen, die ook het onveilige karakter zal aanpakken en het veiligheidsgevoel zal doen toenemen. De wijkraad wenst dat het College de visie onderschrijft en met een plan van aanpak komt voor de tenuitvoerlegging. Op korte termijn kan de situatie rondom het

Piet Heynsplein aangepakt worden door (betere) verlichting. Ondanks het feit dat ‘de Abrikoos’ niet binnen het getekende wijkraadsgebied Delfshaven-Schiemond ligt, ondersteunt de wijkraad de plannen voor de Abrikoos zoals neergelegd in de visie en volgt de voortgang kritisch. Dit omdat op dit grensgebied de gevolgen van overlastgevers wel in het gebied Delfshaven-Schiemond terecht kunnen komen.
3. Bij elke herinrichting van de buitenruimte dient uitdrukkelijk het veiligheidsaspect te worden meegewogen.

Regelgeving
Regelgeving dient de aanpak van onveiligheid te ondersteunen. Indien op bepaalde locaties aanwijsbesluiten ontbreken waardoor effectieve handhaving uitblijft, dienen aanwijsbesluiten te worden gegeven. Ter afschrikking en om duidelijkheid voor bewoners en bezoekers te creëren, kunnen borden worden geplaatst. Deze kunnen tevens als basis ter verbalisatie gelden wanneer overtreding plaatsvindt. De gemeente dient hier proactief op te reageren, via signalering door handhavers, bewoners en andere betrokkenen. De gemeente dient daarbij in samenwerking met bovengenoemde partijen te signaleren wanneer aanvullende regelgeving gewenst is.

Actiepunten

1. In Rotterdam bestaat de afspraak geen verbodsborden te plaatsen op hangplekken omdat voor de meeste gevallen al artikelen bestaan om te verbaliseren. Echter, heerst bij bewoners niet het gevoel dat dit adequaat gebeurt. De wijkraad wenst dan ook dat politie en BOA harder optreden, wanneer men op eerdergenoemde hotspots in overtreding gaat.
2. Het gebruik van lachgas voor recreatieve doeleinden wordt per 1 januari 2023 landelijk verboden, waar dit in Rotterdam reeds het geval was. Op de kades van het Lloydkwartier vindt echter nog steeds overlast van lachgasgebruikers plaats. De wijkraad benadrukt dan ook dat vanaf 1 januari 2023 gedegen handhaving van dit lachgasverbod, met name op de kades van de Müllerpier en de Lloydpier, plaatsvindt.

Capaciteit
Om een buurt veilig te houden dient er voldoende capaciteit te zijn in zowel personeel als materiaal. Voor wat betreft personeel dient de gemeente te denken aan extra handhavers, handhavers die exclusief in Delfshaven-Schiemond aanwezig zijn en voldoende andere hulpverleners. Hierbij kan ook worden gedacht aan welzijnswerkers, waar met name een grote vraag is naar voldoende capaciteit aan jeugdwerkers in de wijk om de signalerende functie te vervullen. Zo had het Coolhaveneiland voorheen een jeugdwerker die als aanspreekpunt fungeerde, maar die door wijziging van de WMO-opdracht niet meer op straat te vinden is, maar enkel in het huis van de wijk zit.

Actiepunten

1. Als doel wordt gesteld dat met ingang van 2024 er een vaste wijk-BOA gerealiseerd is, die een signalerende functie in de wijk vervult.
2. De eerdergenoemde hotspots en eventueel door signalering aanvullende *hotspots* worden opgenomen in een gerandomiseerde route door BOA of politie, waar laatstgenoemden niet slechts langs rijden maar ook uitstappen, plegers aanspreken en daarmee uit de anonimiteit halen.
3. De gemeente zorgt voor voldoende materieel, zoals mobiele camera’s die op hotspots kunnen worden geplaatst.

Communicatie
De communicatie vanuit de gemeente Rotterdam richting de bewoners van Delfshaven-Schiemond dient te worden verbeterd: In het algemeen, maar specifiek in het kader van de veiligheidsvraagstukken. Bewoners dienen proactief geïnformeerd te worden over de aanpak van veiligheidsproblematiek (rekening houdend met zichtbare en onzichtbare inzet die voor effectieve uitvoering niet altijd gecommuniceerd kan worden), waarbij de gemeente niet schroomt om termijnen te noemen en een contactpersoon aanstelt. De gemeente vraagt proactief om feedback en verwerkt dit in toekomstige aanpak van communicatie. Met name op het Coolhaveneiland voelen bewoners zich niet gehoord door de gemeente. Dit heeft niet altijd als aanleiding dat de gemeente niet naar de bewoners luistert; wel ontbreekt het bij enige regelmaat aan een gedegen terugkoppeling over genomen maatregelen aan bewoners.

Actiepunt

1. Er dient een vaste communicatiestrategie door de gemeente te worden opgesteld die via een vaste lijn ervoor zorgt dat er terugkoppeling in dergelijke situaties plaatsvindt.

Preventie
Mede als gevolg van het feit dat er voor jeugd weinig activiteiten in de wijk zijn, bestaat er een hoge mate van jeugdcriminaliteit binnen het wijkraadsgebied, maar ook Delfshaven breed. Daarom dient er gekeken te worden naar de mogelijkheden van activiteiten voor de jeugd binnen Delfshaven-Schiemond en dient er een integrale aanpak voor het gebied Delfshaven ontwikkeld te worden. Het leefgebied van jeugd, dealers, geweldsplegers, criminelen en Delfshavenaren stopt immers niet bij de grenzen van de wijkraad. Zeker (kleine) criminaliteit onder de jeugd in de wijk blijkt een groot probleem. Zo leeft in Schiemond het probleem dat jongeren elkaar intimideren en beroven. Het positieve is hier ook dat actieve ouders zich graag als vrijwilliger in zouden willen zetten om in gesprek te gaan met jongeren en activiteiten voor hen te organiseren. Hetzelfde geld voor het Coolhaveneiland, waar bewoners en “Buurt Bestuurt” vaak goede ideeën hebben over hoe de (jeugd)criminaliteit in de wijk moet worden aangepakt. Deze kracht dient benut te worden.

Actiepunten

1. Er komt, met de focus op Schiemond, Historisch Delfshaven en Coolhaveneiland een JOZ-werker die een signalerende functie heeft en jongeren die met één been in de criminaliteit staan het goede pad op te helpt;
2. Actieve bewoners krijgen van de gemeente handvatten, middelen en kennis aangereikt hoe zij in gesprek kunnen gaan met jongeren die op het foute pad lijken te belanden. Zij hebben immers een signalerende functie, maar missen vaak middelen of weten niet op welke manier zij jongeren kunnen benaderen. De wijkraad kan hier als verbinder optreden;
3. De wijkraad, maar ook de gemeente gaat in gesprek met jongeren(organisaties) als YOUNG010 en Coolhavenconnect om op die manier ook de wensen van jongeren te achterhalen;
4. Er komt een jongerenhub in de wijk waar jongeren kunnen samenkomen om creatieve ideeën te delen, met elkaar te sparren maar ook kunnen relaxen met een frisje of biertje;
5. Er wordt onderzoek gedaan naar de behoefte voor maatregelen zoals een ‘veiligheidsuurtje’ in de wijkhub op de Westzeedijk. Voor Schiemond dient, gezien de afstand, een andere locatie aangewezen te worden als de behoefte er voor dergelijke zaken is. Op deze locaties komt één uur per week een veiligheidsambtenaar, wijkagent of wijk-BOA te zitten die antwoord geeft op veiligheidsvraagstukken van bewoners.

2.3 Bouwen en wonen

Visie
Voldoende kwalitatief goede woningen in een wijk dragen bij aan het welbevinden van haar bewoners en verbetert daarmee de leefbaarheid. Naast voldoende kwalitatief goede en duurzame woningen is het ook van belang dat in een wijk een “goede” verhouding tussen groen en stenen bestaat. Daarmee wordt de leefbaarheid in de wijk vergroot, wat bijdraagt aan het verbeteren van de gezondheid van haar bewoners en het vergroten van de biodiversiteit. Ook goed en betaalbaar wonen voor lage en middeninkomens is met name ook in onze wijk cruciaal. Daarnaast is het ook belangrijk oog te hebben voor de verschillende beschikbare faciliteiten in een (deel)wijk. Een mix van woningen, recreatie, winkels, horeca, cultuur, scholen enz. maakt een wijk tot een leefbare wijk. Bij een toename van woningen moet er dan ook een concreet plan zijn voor de overige benodigde faciliteiten.

Op het gebied van ‘Bouwen en Wonen’ lijkt de verdichtingsstrategie nog steeds de agenda te bepalen van de politiek in Rotterdam, terwijl anderzijds volgens de gemeente ruimschoots op vergroening wordt ingezet. De verhouding tussen verdichting en vergroening staat echter in grote delen van Delfshaven-Schiemond onder flinke druk, terwijl bewoners al jaren schreeuwen om vergroening. Vergroening dient het uitgangspunt te zijn binnen projecten die zich in de wijk afspelen. Om de forse spanning tussen bouwen en vergroenen het hoofd te bieden pleit de wijkraad Delfshaven-Schiemond dan ook voor de ontwikkeling van een helder referentiekader voor de verhouding tussen stenen en groen in onze wijken. Hierbij dienen per deelwijk duidelijke afspraken te worden gemaakt, waarbinnen bewonersparticipatie het uitgangspunt is.
Ook binnen de dienst Stadsontwikkeling is de spanning tussen bouwprojecten en de noodzaak tot vergroening voelbaar. Logisch, Rotterdam staat immers voor zowel een immense bouwopgave als een brede vergroeningsopgave. Rotterdam kent tot op heden geen norm voor de gewenste verhouding tussen groen en stenen. De wijkraad Delfshaven-Schiemond adviseert, in navolging van het gewenste referentiekader stenen/ groen binnen onze wijken, de gemeente Rotterdam te werken aan het opstellen van een gewenste verhouding. Op deze manier kan er in de toekomst beter klimaat-adaptief gebouwd worden en daarmee wordt gericht werk gemaakt van uitdagingen als hittestress en hevige regenval, welke niet zelden voor het onderlopen van de Rotterdamse straten zorgt.
Grote delen van het wijkraadsgebied Delfshaven-Schiemond liggen buitendijks, met name de deelwijken Schiemond en Lloydkwartier. Tegelijkertijd lopen er in het Lloydkwartier nog tal van nieuwbouw-projecten en zijn er nog een aantal aanstaande, tot zorg van verschillende bewoners. In het bestemmingsplan staat dat schade door toedoen van eventuele gevolgen van klimaatverandering (overstromingen) voor de eigenaren van de woningen is, terwijl bouwvergunningen gewoon worden uitgegeven. De wijkraad Delfshaven-Schiemond ziet daarom graag dat de gemeente Rotterdam voor de bestaande situatie met een concreet plan komt, waarin zowel maatregelen voor de veiligheid- als materiële schade in worden opgenomen.

<u>Bouwen</u>

In de deelwijken **Schiemond en Historisch Delfshaven** bestaan geen concrete nieuwbouwplannen. In deze twee deelwijken is daar ook geen ruimte meer voor. In de deelwijk **Lloydkwartier** bestaan deze wel en/of zijn in uitvoering. De bouwplannen die momenteel worden gerealiseerd zijn Lloyd Yard, Babel, Sawa, Stack en Dok & Kaai. Na voltooiing van deze bouwprojecten zijn ook de Lloydpier en de Mullerpier volgebouwd. In de deelwijk **Coolhaveneiland** staat concreet de bouw van de Coolbase op de planning. Daarnaast is het IJzerblok een punt van discussie wat betreft sloop of grondige renovatie. Daarna is er ook in deze deelwijk weinig ruimte meer om nieuwbouwprojecten te starten. De bewoners en de

wijkraad willen graag in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken worden bij de planvorming rondom thema's als renovaties, sloop en nieuwbouw. Bij nieuwbouw dient rekening gehouden te worden met het bestaande karakter van de wijk.

Wonen

Het **Lloydkwartier** bestaat, op een uitzondering na, uit relatief nieuwe woningen (vanaf ± 2004), voornamelijk appartementsgebouwen, allen van goede kwaliteit. **Schiemond** bestaat hoofdzakelijk uit appartementsgebouwen die in de jaren tachtig van de vorige eeuw zijn gebouwd en ± 10 jaar geleden grondig zijn gerenoveerd. Hier en daar zijn wat appartementen verkocht aan particulieren. Het betreft hier hoofdzakelijk sociale huurwoningen. **Historisch Delfshaven** bestaat voor een groot deel uit historische panden die behoren tot het historisch erfgoed van de stad. Daarnaast wordt ook de Kapiteinsbuurt gerekend tot Historisch Delfshaven. Deze buurt bestaat uit appartementsgebouwen die rond 1990 zijn gebouwd. **Coolhaveneiland** is het zorgenkindje op het gebied van wonen in onze wijk. Het ontbreekt aan een visie op wonen in deze deelwijk. Ook is absoluut onduidelijk wat de actuele planvorming is rondom stadsvernieuwing in de wijk en welke interventies er staan gepland betreffende de woningvoorraad. De bewoners en de wijkraad willen graag betrokken worden en meepraten over deze beleidsuitdagingen. De meeste huizen op het Coolhaveneiland zijn gebouwd in de eerste helft van de vorige eeuw. Het overige deel, is gebouwd vanaf 1940 tot heden. Veel van deze woningen hebben te kampen met verzakkingen vanwege funderingsproblemen en hebben last van forse lekkages van daken en muren. Voor zover dit huurwoningen betreft is het van belang dat hierover gesprekken op gang komen tussen de huurders en Woonbron gefaciliteerd door de gemeente, waarbij deze laatste twee partijen op dit punt beter zouden moeten samenwerken.
Naast deze problemen is ook de hoge mate van verkamering een toenemend probleem voor deze deelwijk. Hierdoor verdwijnen er ook veel betaalbare huur- en koopwoningen.
De wijkraad steunt dan ook de initiatieven om ook voor Coolhaveneiland een opkoopverbod in te stellen.

Doelen

1. Het College dient zo snel mogelijk de gewenste verhouding tussen "Stenen en Groen" vast te stellen voor Rotterdam. Niet alleen voor nieuwbouw, maar ook voor bestaande bouw. Deze dient tevens als helder referentiekader te gelden voor de verhouding tussen bouwen en vergroenen, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillen tussen de wijken in het centrum en de buitenwijken;
2. Gelet op de huidige fysieke inrichting van onze wijk is de onbalans tussen "Stenen en Groen" normaal gesproken niet meer recht te trekken. De Wijkraad is dan ook van mening dat het bestaande groen in onze wijk kwalitatief flink moet worden verbeterd;
3. Het College dient bij het vaststellen van nieuwbouwprojecten ook de kwaliteit en de kwantiteit van het "Groen" in overleg met de projectontwikkelaar vast te stellen evenals de benodigde financiering;
4. De deelwijk Coolhaveneiland verdient op het gebied van "Bouwen en Wonen" een deltaplan dat nu snel wordt opgesteld en uitgevoerd door de gemeente en de betreffende woningcorporaties om in een forse renovatie van de grond te krijgen, dan wel waar renovatie niet meer opportuun is een sloop- bouwplan op te stellen;
5. De rioolproblematiek op Coolhaveneiland is zeer urgent en dient derhalve met spoed te worden verholpen;
6. Het College dient een plan van aanpak vast te stellen om de ongewenste effecten van "verkamering" in Delfshaven en in het bijzonder in onze wijk tegen te gaan. Om scheefgroei tegen te gaan dient een (tijdelijke) stop op uitgifte vergunningen voor verkamering te worden ingesteld;

7. Het College dient voor alle wijken plannen op te stellen die ervoor zorgen dat deze wijken ook op termijn leefbaar blijven door op tijd met de woningcorporaties structurele renovaties in te plannen, zodat verpaupering wordt voorkomen;
8. Gelet op de verstening van onze wijk en het grote belang van veel meer groen in de wijk ondersteunt de wijkraad Delfshaven Schiemond het bewonersinitiatief voor een Lloydpark op het huidige Lloyd Multiplein in plaats van nog meer woningen in dit al versteende gebied en vraagt het College hier rekening mee te houden;
9. Bewonersparticipatie in een vroegtijdig stadium is het uitgangspunt bij nieuwbouw-renovatie- en groenprojecten, waarbij per project hierover afspraken worden gemaakt met de bewoners en de wijkraad;
10. In het bestemmingsplan staat dat schade door toedoen van eventuele gevolgen van klimaatverandering (overstromingen) voor de eigenaren van de woningen is, terwijl bouwvergunningen gewoon worden uitgegeven. De wijkraad Delfshaven-Schiemond wil daarom dat de gemeente Rotterdam voor de bestaande situatie met een concreet plan komt, waarin zowel maatregelen voor de veiligheid- als materiële schade in worden opgenomen;
11. De wijkraad steunt de initiatieven om ook voor Coolhaveneiland een opkoopverbod in te stellen;
12. Voor zover dit sociale huurwoningen betreft is het van belang dat hierover gesprekken op gang komen tussen de huurders en Woonbron. Een onpartijdige organisatie zoals de huurcommissie dient benaderd te worden om deze gesprekken te faciliteren. Gezien de grote uitdagingen is het van belang dat de samenwerking tussen Woonbron en de Gemeente verbeterd én geïntensiveerd wordt. Deze hernieuwde samenwerking kan de start betekenen van een gedragen “deltaplan” voor Coolhaveneiland dat met bewoners en andere betrokken partijen wordt opgesteld.

Actiepunten

1. De woonsituatie op Coolhaveneiland moet dringend verbeterd worden door een gedragen "deltaplan" op het gebied van wonen door alle betrokken partijen. In dit plan dient ook een visie te worden opgenomen op alle andere samenhangende problematiek van de wijk.
2. De samenwerking tussen de gemeente en Woonbron moet verbeterd worden, waarbij niet naar elkaar gewezen wordt, maar meer dan nu gericht moet zijn op concrete resultaten waar bewoners wat aan hebben.
3. In Schiemond en Coolhaveneiland dienen er structurele afspraken gemaakt te worden tussen de verhuurders en bewoners over een structurele aanpak van de “schimmelproblematiek” in de huizen.
4. Er dient op korte termijn duidelijkheid te komen over de plannen rond “de Abrikoos” inclusief het bijbehorende tijdsplan.
5. Het Lloydkwartier heeft geen wijkruimte, zoals b.v. een wijkhuis, terwijl hier in toenemende mate behoefte aan is. De wijkraad ondersteunt deze wens van harte. Gezocht zal moeten worden naar een locatie die daarvoor geschikt is, of geschikt te maken is. Er zijn vooralsnog twee mogelijkheden aangedragen voor een locatie, 1) in de buitenste ruimte in de plint van SAWA grenzend aan de tuin en 2) een deel van gebouw van Havensteder “Aert van Nes” dat door de naastgelegen basisschool gefaseerd in gebruik zal worden genomen als uitbreiding van deze school, inclusief het daarbij behorende zwembad. Hier bestaat wellicht de mogelijkheid om voor een (on)bepaalde tijd een ruimte te huren die geschikt kan worden gemaakt als wijkhuis. Voor beide ideeën geldt dat de (on)mogelijkheden hiertoe dienen te worden onderzocht door de gemeente en de wijkraad met de betrokken partijen (ontwikkelaar van SAWA en de betreffende school).

Uitdagingen voor specifieke deelwijken

Coolhaveneiland

Het grootste probleem zijn de oude en versleten woningen, waarvoor tot op heden geen structurele renovatie afspraken zijn gemaakt door de gemeente en de betreffende woningcorporaties. Deze woningen kennen wel een relatief lage huurprijs, maar zijn ook laag in kwaliteit. Hierdoor ontstaat er verpaupering in de wijk. Dit wordt nog versterkt door de vele kwetsbare mensen (zwervers, junks, prostituees, verwarde mensen) die hier wonen en/of verblijven die snel in de problemen (kunnen) komen met alle problematiek van dien; criminaliteit, (bende)geweld, werkeloosheid, ziekten, verslaving, etc. In de jaren tachtig van de vorige eeuw (veertig jaar geleden) zijn de laatste structurele renovaties door gemeente en woningcorporaties uitgevoerd. Bewoners geven aan dat de woningcorporaties nauwelijks repareren en slecht of niet op klachten reageren. Bewoners voelen zich in de steek gelaten door de gemeente en verhuurders op heel veel fronten. Woonbron is de belangrijkste woningcorporatie in deze wijk. De samenwerking tussen de gemeente en Woonbron, bijvoorbeeld rondom het IJzerblok, zou meer dan nu gericht moeten zijn op concrete resultaten waar bewoners wat aan hebben.
Ook de flinke toename van verkamering door de zogenaamde huisjesmelkers wordt door vele bewoners als groot probleem ervaren. Deze verkamering zorgt in deze slecht geïsoleerde huizen voor flinke woonoverlast. De huurders van deze verkameringen zijn hierop slecht aanspreekbaar doordat zij gemiddeld genomen onvoldoende binding met de wijk hebben wat weer leidt tot minder onderling begrip en grotere overlast.
De problemen worden al wat langer gesignaleerd, ook door alle betrokken partijen, maar de gemeente en woningcorporaties wijzen naar elkaar en komen niet met een concrete oplossing voor de woonproblemen in grote delen deze wijk in de vorm van renovatie- sloop/bouwplannen. Er bestaat onduidelijkheid over de rol van de woningcorporatie versus de gemeente.
De woonsituatie op Coolhaveneiland kan ons inziens alleen maar verbeterd worden door een gedragen "deltaplan" op het gebied van wonen door alle betrokken partijen. In dit plan dient ook een visie te worden opgenomen op alle andere problematiek van de wijk. Daarnaast pleiten wij voor een betere inrichting van de openbare ruimte waardoor de sociale cohesie kan worden bevorderd. In dit plan moet ook helder worden het aantal sociale huurwoningen op zijn minst hetzelfde blijft. De concrete uitwerking van de collegetargets wat betreft segmentering ontbreekt nog.

Schiemond

Op het gebied van wonen speelt er relatief weinig problematiek. De sociale woningen in de wijk zijn tien jaar geleden grondig gerenoveerd, waarbij ze goed zijn geïsoleerd, dubbel glas en nieuwe daken hebben gekregen, waardoor ze voldoen aan de geldende standaarden. Wel bestaan er in veel woningen problemen met schimmel, waardoor onwenselijke gezondheidsproblemen kunnen ontstaan. Dit probleem moet structureel opgepakt worden door de woningcorporatie in Schiemond. Daarnaast zal er aandacht moeten zijn voor het periodiek upgraden van de woningen in de wijk, zodat deze wijk over twintig jaar nog steeds goed leefbaar is. Het veranderen van het anonieme karakter van de binnentuinen zou de leefbaarheid in de wijk flink kunnen vergroten.
Deze wijk kent veel sociale, financiële en veiligheidsproblematieken. Veel bewoners hebben uitkeringen en worden gerekend tot de kansarmen. Op dit punt verdient deze wijk veel meer aandacht dan het nu krijgt. Wellicht dat dit voor een deel wordt veroorzaakt doordat Schiemond als wijk wordt gecombineerd met de wijk Lloydkwartier, waardoor de gemeentelijke cijfers een volledig vertekend beeld geven van de werkelijkheid in Schiemond.

Historisch Delfshaven

De woningen van de Kapiteinsbuurt bestaan inmiddels 30 jaar. Dat betekent dat de woningcorporatie goed moet kijken hoe deze buurt toekomstbestendig moet wordt gehouden. Vooralsnog zijn er geen signalen dat dit niet het geval is. Hetzelfde geldt voor de sociale huurwoningen in het appartementencomplex aan de Voorhaven. De woningen rondom het V.O.C.-plein en de Compagniestraat betreffen koopwoningen en enkele huurwoningen in de vrije sector. Deze woningen zijn in 2010 gebouwd en goed onderhouden.
Het zogenaamde historische deel van Delfshaven bestaat voor het grootste deel uit historische panden die behoren tot het historisch erfgoed van de stad. Deze zijn gelegen aan de Achterhaven en de Aelbrechtskolk. Deze zijn hoofdzakelijk in eigendom van particuliere eigenaren die vanwege het historisch karakter een plicht hebben om die te onderhouden conform de voorschriften die de gemeente op dat punt kent. Er zijn vergevorderde plannen om "De Abrikoos" weg te breken, zodat een doorgang ontstaat naar de Schans. Formeel behoort dit pand en de geplande steeg tot de wijkraad Bospolder Tussendijken. Gelet op het gegeven dat dit op de grens met onze wijk ligt en onze bewoners hier ook mee te maken hebben, wordt deze passage opgenomen in ons wijkplan. De Abrikoos betreft een uit de toon vallend pand, waarover al vele jaren onduidelijkheid bestaat. Volgens de laatste plannen zou de Abrikoos plaats maken voor een nieuwe steeg voor voetgangers, met daarbij nieuwe woningen met geveltuinen. Het participatieproces is nog lopende, doch in een vergevorderd stadium. Vanuit bewoners zijn zowel voor- als tegengeluiden kenbaar gemaakt. De vrees is dat de steeg net als de Tovertunnel overlast aantrekt. Tegelijkertijd is er vraag naar een alternatief voor de Tovertunnel. In verband met een onderzoek naar de aanwezigheid van steenmarters en vleermuizen in de Abrikoos dat eind 2023 afgerond zal worden, is de realisering van de plannen in ieder geval uitgesteld tot op zijn vroegst begin 2024.

Lloydkwartier

Deze wijk bestaat, op de gebouwen “de Herder” en “Kuhne & Nagel” na, voornamelijk uit nieuwe woningen (vanaf 2004 - 2024), zijn voornamelijk appartementsgebouwen en deze zijn allen van een goede kwaliteit. In 2024 zijn alle huidige en lopende nieuwbouwprojecten afgerond. Het wonen in het Lloydkwartier kent maar één majeur probleem en wel de (mate van) verstening en dientengevolge te weinig groen. Zowel de Lloydpier als de Mullerpier zijn voorbeelden van de meest versteende delen van Rotterdam. Deze verstening van de wijk, met alle problemen van dien (zie de paragraaf “groen en schoon”) wordt door de meeste bewoners als een belangrijk minpunt ervaren, waardoor dit een negatief effect heeft op de leefbaarheid en het ervaren woongenot.

Het gebied dat tussen de Schiehaven en de Westzeedijk tot Schiemond bevat grofweg het Lloyd Multiplein en de voormalige gebouwen van de firma Croon, elektrotechnisch installatiebedrijf, die nu tijdelijk in gebruik zijn gegeven aan zogenaamde startups. Het gebied wordt nu aangeduid als Schiehaven Noord (SHN). De dienst Stadsontwikkeling (SO) heeft hiervoor in mei 2022 een stedelijk plan ontwikkeld dat als voorloper dient voor een bestemmingplan. In december 2022 is door de gemeente besloten dat dit plan wordt teruggetrokken en dat er een nieuw proces moet worden opgestart voor een nieuw plan voor deze locatie, waarbij een zorgvuldige participatie plaatsvindt van de omwonenden en de Wijkraad.

Om verdere verstening van het Lloydkwartier te voorkomen heeft de Stichting Rotterdam Natuurlijk als tegenbeweging voor de bouwplannen een alternatief plan ingediend als bewonersinitiatief in de vorm van het “Lloydpark”. Gelet op de verstening van onze wijk en het grote belang van veel meer groen in de wijk ondersteunt de wijkraad Delfshaven Schiemond het bewonersinitiatief voor een Lloydpark op het huidige Lloyd Multiplein in plaats van nog meer woningen in dit al versteende gebied.

2.4 Groen en Schoon

Visie

Voldoende kwalitatief groen in een wijk draagt bij aan het welbevinden van haar bewoners en verbetert daarmee de leefbaarheid. Groener maken van de wijk maakt de wijk aantrekkelijker, vriendelijker en dus verblijf je er liever, voel je je veiliger en zal je de buren eerder ontmoeten. Meer groen zorgt meteen voor meer sociale cohesie en kan de actieve betrokkenheid vergroten. De waarde versterking door “groen” ligt zowel op sociaal-cultureel welzijn, in toename van gezondheid en stimulering van beweging als financiële waardevermeerdering van vastgoed. Klimaatdoelstellingen zijn ook makkelijker te realiseren in een wijk waarbij de verhouding tussen groen en stenen “goed” is geregeld. Een groene leefbare omgeving draagt ook bij aan het verhogen van de gezondheid van haar bewoners en het vergroten van de biodiversiteit.
In Rotterdam bestaat geen norm voor een gewenste verhouding tussen groen en stenen. Wij pleiten er voor dat deze verhouding zo spoedig mogelijk wordt vastgesteld door het College, waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande landelijke normen. De “Nota Ruimte” van het Kabinet (2004) kan hierbij als referentie worden genomen. Hierin wordt 75 m2 groen per woning binnen 500 meter en 400 m2 per woning binnen 5 km als minimum beschreven. Dit zou ook in Rotterdam een harde ondergrens moeten zijn. Er dienen dan geen extra woningen worden gebouwd als dit minimum niet meer gehaald kan worden. Als je deze normen legt naast de verhouding tussen groen en stenen in onze wijk dan is deze behoorlijk scheef getrokken. Gelet op de huidige fysieke inrichting van onze wijk is deze verhouding normaal gesproken niet meer recht te trekken. Gelet op het grote belang van veel meer groen in onze wijk ondersteunt de Wijkraad van harte het bewonersinitiatief voor een Lloydpark op het huidige Multiplein.

We pleiten er dan ook nadrukkelijk voor dat het bestaande groen in onze wijk kwalitatief flink wordt verbeterd. Ook bij de realisatie van de bestaande bouwplannen dient aan de voorkant duidelijk te zijn welke inspanningen een ontwikkelaar moet leveren, teneinde in overleg met de bewoners voldoende kwalitatief groen te realiseren.
We missen een definitie van "groen" (hoeveel en welke bomen, struiken en bloemen in relatie tot vierkante meters. We missen een helder referentiekader voor verhouding tussen vergroenen en verstenen. Samenwerking tussen de gemeente, bewoners en (maatschappelijke) organisaties in een wijk over (innovatieve) vergroening is een bewezen instrument om de afstand tussen burger en overheid te overbruggen. Een betrokken burger bij zijn wijk is goud waard! Goede voorbeelden hiervan zijn partijen als Tuin op de Pier, de Schat van Schoonderloo en Oase.
Net als de afgelopen periode heeft het college zich ook voor de komende vier jaar ten doel gesteld om 20 hectare meer groen te realiseren in de gemeente. Dat betekent concreet het verhogen van het aantal m2 dakpark op de luchtfoto en het aantal m2 groen op goedgekeurde, officiële tekeningen. Het vergroenen middels dakparken is eenvoudig te meten én goed te realiseren, waardoor nu een onevenredige hoeveelheid aandacht uit gaat naar de ontwikkeling van dakparken. Er bestaat echter ook een verschil tussen vergroenen van een dak en de volle grond. Dit is NIET hetzelfde, maar wordt in Rotterdam nu wel gelijkwaardig behandeld.
Ook een schone wijk draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in een wijk. Wij pleiten er dan ook voor om per wijk te bezien wat nodig is om de wijk schoon en dus leefbaar te houden in termen van (zwerf)vuil ophalen en het legen van openbare prullenbakken.

Doelen

1. Het College dient een helder referentiekader op te stellen voor verhouding tussen vergroenen en bouwen, waarbij ook aspecten worden meegenomen als geluid, lucht-, water-, bodemkwaliteit, hitte en zonlicht (schaduw door hoge gebouwen), waarbij

rekening wordt gehouden met de verschillen tussen de wijken in het centrum en de buitenwijken;
2. Het College dient een definitie van "groen" op te stellen in termen van hoeveel en welke bomen, struiken en bloemen in relatie tot vierkante meters, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillen tussen de wijken in het centrum en de buitenwijken;
3. Gelet op de huidige fysieke inrichting van onze wijk is de onbalans tussen “Groen en Stenen” niet meer recht te trekken. De Wijkraad is daarom dan ook van mening dat alle inspanningen van de gemeente er op gericht dienen te zijn om het “groen” in onze wijk kwantitatief en kwalitatief flink te verbeteren;
4. Het College dient hiertoe voor elke (deel)wijk in Delfshaven Schiemond een vergroeningsplan op te stellen en te realiseren voor zover dit niet reeds het geval is, waarbij bewoners en de nu reeds op dit punt actieve (maatschappelijke) organisaties nadrukkelijk betrokken dienen te worden, waarbij dienen ook concrete afspraken gemaakt te worden over het maaibeleid;
5. Het College dient bij nieuwbouwprojecten concrete eisen te stellen aan de aanleg van het groen rondom deze bouwprojecten;
6. Het College moet niet gaan verdichten waar dit niet kan en het niet nalaten te vergroenen waar dit moet;
7. Gelet op het grote belang van veel meer groen in onze wijk ondersteunen wij het bewonersinitiatief voor een Lloydpark op het huidige Multiplein;
8. Per (deel)wijk dient een (gedifferentieerd) plan opgesteld te worden in overleg en samenwerking met de bewoners om de inzet te bepalen van eenieder hoe de (deel)wijk het beste schoon en leefbaar gehouden kan worden.
9. De zogenaamde “Groene Slinger”, een bewonersinitiatief om Coolhaveneiland te vergroenen, dient door de gemeente opgepakt te worden.

Actiepunten

<u>Algemeen</u>

1. De negen benoemde doelen moeten onder de aandacht gebracht worden van het College en vertaald worden in het gemeentelijk beleid;
2. Geveltuintjes moeten in de hele wijk actief gestimuleerd en financieel ondersteund worden, zodat we binnen 4 jaar 100 extra geveltuinen kunnen realiseren.
3. Per (deel)wijk dient een (gedifferentieerd) schoonplan opgesteld te worden in overleg en samenwerking met de wijkraad om de inzet te bepalen van eenieder hoe de (deel)wijk het beste schoon en leefbaar gehouden kan worden.
4. De gemeente zet in op gedragsveranderingen om naast plaatsingen en overlast door hondenpoep te voorkomen. De wijkraad wil graag betrokken worden en meedenken over mogelijke acties.

<u>Coolhaveneiland</u>

5. De speeltuinen in de Kapiteinsbuurt en de Drakenspeeltuin dienen aangepast te worden op een manier die uitnodigt tot spelen niet alleen met speeltoestellen, maar ook op een manier die uitnodigt tot creativiteit van kinderen met zand en water, houtsnippers en meer houten toestellen.
6. De gemeente zal de wijkraad, de Machinist en de bewoners actief betrekken bij het ontwerpen en realiseren van de buurttuin “Tuin aan de Cool”, waarin naast groen en tuinieren ruimte is voor ontmoeting, urbansport, spel, luieren, tuinfeestjes, waarbij deze tuin doorloopt in het “groene rondje Coolhaven”.
7. In het groenplan voor deze wijk dient nadrukkelijk de “Groene Slinger” te worden opgenomen, met als speerpunt de vergroening van de Oostkousdijk.

Schiemond

8. Er dient een extra buitenplek worden gecreëerd voor jongeren, zoals een skatepark, of DASH parcours.
9. Vanwege het succes van de pilot in hof 5 dient in alles hofjes van deze deelwijk een vergelijkbaar groenplan gerealiseerd te worden, zodat er meer variëteit komt in groen en de biodiversiteit wordt vergroot. Hierbij wordt aangehaakt bij het Biodiversiteit Programma van de gemeente en het actieplan 'Rotterdam gaat voor groen'.
10. Als de resultaten van het onderzoek naar waterdoorlatende tegels positief zijn moeten er zoveel mogelijk waterdoorlatende tegels worden gelegd, zoals voorgesteld door Rotterdams WeerWoord.
11. Het groen in Schiemond dient verbonden te worden met het groen in Historisch Delfshaven, in lijn met de 'visie openbare ruimte Historisch Delfshaven'.
12. Er dient een duidelijk zichtpunt te komen (en gepromoot te worden) bij het draaipunt van de cruiseschepen ter hoogte van de Waalhaven, omdat dit een uniek en spectaculair gezicht is.

Historisch Delfshaven

13. De bestaande visie voor deze deelwijk dient nu snel te worden vastgesteld en uitgevoerd.
14. Er is met name meer en beter groen gewenst langs de kades van de Voorhaven, en op de hoek van de Achterhaven en Bataviakade. De bewoners willen graag betrokken worden bij het inrichten van bomen, laag groen en plantenbakken.

Lloydkwartier

15. Het vastgestelde groenplan voor deze deelwijk dient in 2023 te worden gerealiseerd.
16. Het groenplan rondom SAWA dient in overleg met de Tuin op de Pier (TOP) z.s.m. te worden gerealiseerd.
17. Hittestress bevorderende zwarte glimmende tegels dienen zo veel mogelijk te worden vervangen, het liefst door groen.
18. Er dient voor het Lloydkwartier en Schiemond (buitendijkse wijken) een plan te komen tegen de achtergrond van de klimaatverandering en de daarmee verwachte stijging van het water in zeeën en rivieren over het managen van 'water', zowel in termen van opslag, riolering, hemelwater, aansprakelijkheid en last but not least maatregelen ter voorkoming van overstromingen.
19. Er zijn veel VvE's met platte daken, de gemeente dient de VvE's te stimuleren en te ondersteunen om meer te doen met groen, b.v. klimplanten en groene- of sedumdaken, maar ook bij het plaatsen van zonnepanelen.
20. Gemeente / Stedin dienen problemen met de opslagcapaciteit van elektriciteit op te lossen, want dit probleem vertraagt de uitrol van zonnepanelen op de daken van de appartementsgebouwen.
21. Het verdient de voorkeur een coöperatie op te richten voor deze wijk m.b.t. zonne-energie.
22. De gemeente zou "grootschalige wateropvang" door VvE's moeten stimuleren en ondersteunen.
23. T.b.v. de Tuin op Pier moet een opslagruimte voor gereedschap moeten worden gecreëerd, waarbij dit bij voorkeur wordt gecombineerd met een wijkhuis dat momenteel niet bestaat in het Lloydwartier, terwijl daar wel behoefte aan is.
24. De gemeente dient in samenspraak met de wijkraad en de bewoners een plan op te stellen waar en wanneer de ondergrondse containers geplaatst zullen worden.

Nadere beschrijving per deelwijk

Coolhaveneiland
Groen
Een gedragen groenplan is ook voor deze deelwijk essentieel en dat moet vooral Bottom-up aangepakt worden, met nadrukkelijke input van de bewoners, bijvoorbeeld in de vorm van het bewonersinitiatief de “Groene Slinger” door de deelwijk. Deze deelwijk is ook te veel versteend, waardoor er weinig groene plekken zijn voor kinderen om te spelen. Met name bij de speeltuinen zou meer gras en zand op zijn plaats zijn. De speeltuinen in de Kapiteinsbuurt en de Drakenspeeltuin zouden wel een opknapbeurt kunnen gebruiken.
Herinrichting met veel oog voor vergroening draagt ook bij aan de leefbaarheid en veiligheid in deze deelwijk.

“Buurt Bestuurt” werkt in deze deelwijk goed, waardoor de betrokkenheid van de bewoners flink wordt vergroot. Dat zie je terug in de diverse bewonersinitiatieven voor vergroening en de schoonmaakacties die regelmatig georganiseerd worden.

Het belang van een buurttuin zie je goed bij de prachtige natuurtuin “Schat van Schoonderloo”. Deze “schat” wordt gedragen door de buurtbewoners en is een belangrijke ontmoetingsplek voor bewoners. Ook mensen van buiten de buurt bezoeken deze prachtige natuurtuin die met behulp van de bewoners en wat subsidie onderhouden wordt.

Bewoners hebben daarnaast ook behoefte aan een ander type buurttuin, waarin naast groen en tuinieren ruimte is voor ontmoeting, urbansport, spel, luieren en een tuinfeestje. Deze tuin kan gerealiseerd worden bij Coolbase. De wens van de bewoners is een wijktuin waarin wordt getuinierd gericht op sociaal- en cultureel gebruik. Allereerst door de bewoners van Coolhaveneiland en de nieuwe bewoners van Coolbase. Die groene ruimte draagt bij aan de groene klimaatdoelen. Tuinieren maakt in dit geval wezenlijk deel uit van de sociale en culturele activiteiten.
De bewoners willen graag betrokken worden bij de inrichting van de buitenruimte van Coolbase en bij het verder verbeteren van het “groene rondje Coolhaven”. Het door de gemeente getekende groene rondje voldoet momenteel niet aan de wensen van de bewoners van de wijk.

Daarnaast moet er veel meer gedaan worden met plantenbakken aan de kades en in het hart van de wijk moet meer gedaan worden om het groen met elkaar te verbinden. In algemene zin moet de kwaliteit van het groen omhoog, zoals bijvoorbeeld op het Kapelplein.

Schoon
In deze deelwijk worden door de bewoners regelmatig schoonmaakacties georganiseerd, al dan niet in combinatie met een wandeling.
Als het gaat om zwerfvuil en naast plaatsingen wordt de wijk door de wijkconciërges als matig gekwalificeerd.
Als oplossing suggereren zij om de betrokkenheid en sociale controle in de wijk te vergroten en de sociale infrastructuur te verbeteren. Een campagne kan helpen om bewustzijn te vergroten onder de bewoners.

Schiemond
Groen
Een gedragen groenplan is ook voor Schiemond essentieel, ondanks het feit dat hier en daar al initiatieven zijn genomen om hier en daar vergroening in de deelwijk te realiseren. De aanpak moet vooral Bottom-up aangepakt worden met input van de bewoners. De bij “groen” betrokken bewoners zijn van mening dat het bestaande groen slecht onderhouden wordt in termen van snoeien en schoffelen. Er bestaan wel ideeën bij de bewoners over

mooie nieuwe groenplekken in combinatie met fitness toestellen, bijvoorbeeld op de groenstrook tussen de Pelgrimstraat - Westkousdijk – Westzeedijk. Er worden ook kansen gezien voor muurschilderingen met natuurafbeeldingen. Het onderhoud van het groen wordt door de gemeente uitbesteed aan private bedrijven. Dit wordt als veel bewoners gezien als reden waarom de onderhoud van het groen en met name ook de onkruidbestrijding slecht wordt uitgevoerd, waarbij er ook nog weinig tot geen controle wordt uitgevoerd door de gemeente. Ook ongelijke stoeptegels en beschadigd asfalt door boomwortels wordt door de bewoners gezien als een probleem waaraan te weinig wordt gedaan.
In overleg met Stadsbeheer dient het huidige maaibeleid in Delfshaven met name ook in de groenstroken langs de Westzeedijk bijgesteld te worden. Bij het huidige maaibeleid gaat veel potentiële biodiversiteit verloren.
Een voorziening als Buurt Bestuurt heeft tot 2020 goed gewerkt in deze deelwijk, waardoor de betrokkenheid van de bewoners redelijk goed te noemen was. Helaas zijn een aantal sleutelfiguren vertrokken uit deze deelwijk, of “te oud” geworden om dit proces te trekken en te begeleiden, waardoor deze voorziening in 2020 ter ziele is gegaan. Sindsdien is de deelwijk achteruit gegaan op het gebied van groen en schoon.
Er wordt momenteel een pilot in Hof 5 opgezet in opdracht van Rotterdams Weerwoord om in Schiemond te vergroenen en de daarmee de leefbaarheid te vergroten voor een betere gezondheid. Het doel is het klimaat daar te verbeteren en voor verkoeling te zorgen, waarbij ook nadrukkelijk de ambitie is om bewoners te laten participeren. Als deze pilot slaagt komen de andere hofjes ook aan de beurt. In dat kader zijn tegels verwijderd, tuincirkels aangelegd, wordt er onkruid gewied, worden bollen gepland samen met bewoners, waarbij ook vaak kinderen helpen. De bewoners worden op straat aangesproken door de initiatienemers en dit helpt zeker. Verder zijn er initiatieven voor het realiseren en verbeteren van speelplekken voor kinderen <13 jaar, een Skatepark, de tunnels, en het plaatsen van picknicktafels bij het Huis van de Wijk.

De wijkraad steunt de ideeën die bestaan voor waterdoorlatende tegels, meer variëteit aanbrengen in groen, waardoor de biodiversiteit wordt vergroot, tuincirkels uitbreiden, waardoor er meer insecten worden aangetrokken. We wachten de resultaten van het onderzoek naar het effect van waterdoorlatende tegels af. Hierbij is het verstandig om aan te haken bij het Biodiversiteit Programma van de gemeente. Als de hofjes klaar zijn is het de bedoeling om samen met de bewoners de kade te vergroenen. Het groen in Schiemond kan verbonden worden met het groen in Historisch Delfshaven middels een brug ter hoogte van de molen en een tweede brug naar de Lelyboskade.
Bewoners geven de wens aan om de poorten beter te markeren en dus zichtbaarder te maken. Daarnaast wordt ook een duidelijk zichtpunt gewenst bij het draaipunt van de cruiseschepen ter hoogte van de Waalhaven. Dit is immers een zeer spectaculair gezicht.

<u>Schoon</u>
Een eerste stap naar verbetering is gezet, er worden geen hele inboedels meer op straat gezet, maar nog te veel bewoners gooien vanaf hun balkon eten naar buiten wat weer ratten aantrekt. Vanwege de omvang van dit “rattenprobleem” in relatie tot de volksgezondheid onderneemt de gemeente momenteel actie om dit probleem waar mogelijk op te lossen. Ook wordt er relatief veel vuilnis naast de prullenbakken gegooid in deze deelwijk.
Als het gaat om zwerfvuil en naast plaatsingen wordt Schiemond door de wijkconciërges als zorgelijk gekwalificeerd. Ook in deze wijk suggereren zij om de betrokkenheid en sociale controle in de wijk te vergroten en de sociale infrastructuur te verbeteren. Een bewustzijn campagne aangevuld met een verhoogd handhavingsbeleid kan daaraan bijdragen.

Historisch Delfshaven

Groen

Er bestaan al ideeën voor vergroening langs het Piet Heynplein, zie ook de visie die hierover reeds bestaat. In de plannen voor “de Abrikoos” is opgenomen dat de nieuwe steeg vergelijkbaar met de Piet Heynstraat dient te worden met gezellig en groen in de vorm van zichtbare tuinen en planten in potten op straat. Het vergroenen van het Hudsonplein, dat nu kaal en rommelig oogt kan door een betere inrichting van parkeerplekken en afvalbakken worden verbeterd. De kades bestaan uit veel steen, er is met name meer en beter groen gewenst op de punt van de Achterhaven (hoek Bataviakade). Sommige bewoners hebben zelf al initiatief genomen door het (tijdelijk) plaatsen van picknicktafels op de kade, om in de zomer gezellig te kunnen vertoeven aan het water. Aanpassing van het snoeibeleid van de lindebomen aan de Bataviakade en de Achterhaven is zeer gewenst, zodat niet elk jaar kleine stokken overblijven. De bomen kunnen op deze manier hun oorspronkelijke vorm krijgen. Om de boomcirkels van deze bomen zitten ijzeren platen, waarvan bewoners aangeven dat deze prima kunnen worden weggehaald, zodat er groen, b.v. lavendel o.i.d. ingezet kan worden.
Het kleine speeltuintje bij de Moutersteeg is geen prettige speelplek en men heeft veel last van hangjongeren. Bezien moet worden wat daaraan kan worden gedaan.

Schoon

Bewoners van Historisch Delfshaven dragen zelf veel zorg voor het schoonhouden van hun buurt. Een aantal bewoners in de Voorhaven en het V.O.C.-plein houdt zelf actief de straat schoon. Het afval dat op straat ligt komt met name van doorreizigers of bezoekers van de buurt. Hierbij valt te denken aan toeristen en jongeren (al dan niet de hangjeugd rondom de tovertunnel) die rondom de Piet Heynsbrug afval achterlaten. Verder is nog sprake van afval dat via de Schans en de parkeerplaats bij de Middenkous de buurt inwaait. In de Kapiteinsbuurt vinden regelmatig naast plaatsingen plaats, al dan niet als gevolg van een verstopte papierbak. Op het Piet Heynsplein ervaren bewoners overlast van hondenpoep op straat. In de buurt is weinig groen, zodat de perken en beplanting rondom het Piet Heynsplein door hondenbezitters als uitlaatplek worden gebruikt.
Historisch Delfshaven heeft daarnaast te maken met afval in het water in de Voorhaven en Achterhaven. De plaatselijke onderneming iKapitein (verhuur van plezierboten) heeft een speciale boot ontwikkeld die tijdens het varen afval opruimt. Daarnaast organiseert iKapitein met kinderen uit de omringende wijken vaak schoonmaakacties per boot. De wijkraad vindt dit een heel mooi en laagdrempelig initiatief en steunt dit van harte. De eigenaar van iKapitein heeft sowieso mooie initiatieven voor jeugd en de wijk, in met name Bospolder-Spangen-Tussendijken. Afval eindigt (onder meer door wind en stroming) in de Buizenwaal en de Middenkous. Er heeft een tijdje (als proef) een voorziening in de Buizenwaal gelegen om afval af te vangen. Ons is onbekend wat hiervan de resultaten zijn.

Lloydkwartier

Groen

De klankbordgroep “vergroening Lloydkwartier” is zeer ongelukkig met de vertraging van het vaststellen van de definitieve groenplannen, inclusief de daarbij behorende financiering. Het Groenplan voor deze deelwijk is op 10 november 2022 gepresenteerd aan de klankbordgroep. Tijdens deze presentatie van dit Groenplan waren de reacties overwegend positief.

Afgesproken is dat de bewoners en de wijkraad nadrukkelijk betrokken zullen worden bij de uitwerking van deze plannen. De wijkraad zal, gelet op de geschiedenis van dit plan en de grote mate van verstening, er bij de gemeente op aandringen om in 2023 te starten met de realisatie van dit groenplan en zal dit proces kritisch volgen.

In 2020 zijn principe afspraken gemaakt voor de inrichting van het “groen” bij SAWA tussen Stadsontwikkeling (SO), Dudok, SAWA en Tuin op de Pier (TOP). TOP heeft hiervoor een

plan gemaakt. In dat kader zou door de wijkvertegenwoordiger van SO een workshop georganiseerd worden, waarbij ook de financiering daarvan wordt besproken; hier zit vooralsnog geen voortgang in.

In deze deelwijk is de Stichting Tuin op de Pier een belangrijke trekker, maar ook een verbindende factor als het gaat om het groen in de deelwijk. TOP zou graag permanent beschikking hebben over een toilet en een opslagruimte voor het gereedschap. Zij zouden dit het liefst willen combineren met een wijkhuis, omdat een wijkhuis in combinatie met 'groen' ook zorgt voor de broodnodige verbinding in de wijk. Zie hiervoor ook actiepunt 5 van de paragraaf Bouwen en Wonen” op pagina 21.

Schoon

De bewoners, dus ook de vrijwilligers van TOP hebben veel last van zwerfafval dat wordt achtergelaten door drugs- en lachgasgebruikers op de kades en op de parkeerplaatsen aan de zijkant van het gebouw Kuhne & Nagel, Dit afval waait vervolgens door de tuin en de wijk en afhankelijk van de windrichting ook in het water van de Maas.

2.5 Mobiliteit

Visie

Ook onze wijk krijgt te maken met de gemeentebreed (en landelijk) ingezette mobiliteitstransitie, waarbij meer aandacht is voor leefbare wijken. De wijkraad omarmt deze trend en wil de komende jaren stappen zetten om deze overgang te bewerkstelligen. Wij onderschrijven daarom de volgende drijfveren, die de gemeente hanteert bij de ontwikkeling van nieuwe mobiliteitsplannen. Ze dienen ter inspiratie bij de signalering van kansen en uitdagingen op het gebied van mobiliteit.

- Voetgangers en fietsers op één, OV op twee;
- 30 km is de norm;
- Veilig en schoon transport;
- Iedereen moet mee kunnen doen.

Veel door de wijkraad ingebrachte concrete (actie)punten zijn inmiddels overgenomen in de kaarten van de Rotterdamse Mobiliteit Aanpak (RMA-kaarten). Wij vragen de gemeente dan ook om deze punten ten uitvoer te brengen.

Wijkoverstijgende uitdagingen

Parkeren bewoners en bezoekers
Door verruiming van de parkeertijden is de kans om een parkeerplek dicht bij huis te vinden in de buurt van de woning aanzienlijk groter geworden, al ervaren bewoners dat nog niet altijd zo. In het Lloydkwartier is er overdag echter nog steeds schaarste. Bezoekers en medewerkers van de (bouw)bedrijven gebruiken relatief veel parkeerplaatsen, mede doordat er in het verleden te veel bedrijfsvergunningen voor straatparkeren zijn uitgegeven. Liever zien wij dat de bedrijven gebruik maken van de parkeergarage. Wij vragen de gemeente om de uitgegeven bedrijfsvergunningen te beëindigen en desgewenst om te zetten in abonnementen voor parkeren in de parkeergarage.

Verder signaleren we dat met het oprekken van betaald parkeren tot 23:00 uur, de credits voor bezoekers gelijk gebleven zijn. In onze wijk zijn met name in Schiemond en op het Coolhaveneiland relatief veel kwetsbare bewoners die extra (mantel)zorg nodig hebben. Wanneer de eenheden niet toereikend zijn, hebben zij niet de financiële middelen om de verzorgers te kunnen laten parkeren. Erger nog, sommige bewoners ontvangen nu minder bezoek, omdat zelfs het verlaagde tarief van 60 cent per uur, al te veel is. Vanuit de wijkraad zien wij dan ook graag dat de eenheden voor bezoekersparkeren worden verhoogd en dat er bovendien extra compensatie komt voor minima.

Deelscooters/fietsen en auto's
Wij ondersteunen het gebruik van deelscooters, - fietsen en - auto's. Iedereen moet mee kunnen doen, ook als je zelf geen vervoersmiddel bezit. Belangrijk aandachtspunt is wel de plaatsing van deze scooters en fietsen. Je ziet ophoping van scooters aan de randen van de zones (denk aan het kruispunt bij de Lage Erfbrug) of bij hubs als supermarkten en scholen. Wij vragen extra aandacht voor het parkeerbeleid rondom de deelscooters, met name op die plekken waar veel deelscooters geparkeerd worden. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan de inrichting van de openbare ruimte om logische parkeerplekken voor deelvervoer te creëren. Waar veel fietsen worden geparkeerd dienen meer fietsnietjes te worden gerealiseerd.

Ook zien we dat het gebruik van deelscooters tot overlast kan leiden wanneer jongeren ermee gaan racen, denk bijvoorbeeld aan de situatie op en rondom het Kapelplein. In de paragraaf Veiligheid zal hier nader op worden ingegaan.

Bruggen
Recent zijn er veel problemen geweest met de vele bruggen in de wijk. Het gaat hierbij zowel om belangrijke verkeersaders als de Lage Erfbrug en de 1e Coolhavenbrug, maar ook om de V.O.C.-brug die een belangrijke route is voor fietsers en voetgangers. De wijkraad heeft de indruk dat onderhoud (te) lang op zich heeft laten wachten, waardoor de bruggen voor spoedonderhoud onverwacht worden afgesloten. De wijkraad vraagt de gemeente om de onderhoudsplannen voor de bruggen kritisch te bekijken en waar nodig aan te passen om herhaling in de toekomst te voorkomen. Daarnaast dient de gemeente tijdig en concreet bewoners te informeren over (on)gepland onderhoud en de gevolgen daarvan.

De 1e Parkhavenbrug is voor voetgangers slecht begaanbaar. Er liggen aan de zuidkant tegels met waterdoorlatende gaten. Graag zien we dat er een goed functionerend voetpad wordt gecreëerd aan de zuidzijde van de brug, nu dit de logische route is voor voetverkeer van en naar het Park.

Waterbus
De halte voor de waterbus in het Lloydkwartier is verdwenen. De waterbus vormde een goede connectie tussen de wijk en Heijplaat/Katendrecht. Het alternatief van de watertaxi is vele malen prijziger en bovendien niet toegankelijk voor fietsers. Bewoners uit de diverse deelwijken wensen een terugkeer van de waterbus. Wij vragen de gemeente daarom te bezien hoe en wanneer de waterbus kan terugkeren naar de wijk.

Uitdagingen voor de specifieke deelwijken

Coolhaveneiland: herinrichting en 30 km als norm
Wij onderschrijven het belang van 30km-zones in de woonwijken en zien deze graag gerealiseerd worden. Belangrijke aanvoerwegen (om van wijk naar wijk te verplaatsen) of verkeersaders in de stad zouden hiervan gevrijwaard moeten blijven, omdat dit anders zal leiden tot extra verkeer en overlast in de wijken zelf. Automobilisten moeten worden gestimuleerd om zo snel mogelijk de wijk uit te gaan, naar de aanvoerwegen toe. Dit betekent dat, met uitzondering van de Westzeedijk, alle wegen uiteindelijk 30km-zones zullen worden.

Voor Historisch Delfshaven, Schiemond en het Lloydkwartier geldt reeds dat alle wegen 30km-zones zijn. De komende jaren zullen 12 wegen in Coolhaveneiland (en mogelijk ook de Havenstraat) worden aangepast, zodat ook deze wegen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan een 30km-zone. Concrete plannen, met name de herinrichting van de Willem Buytewechstraat en Pieter de Hooghweg, zijn echter al meermaals om diverse redenen uitgesteld. Dientengevolge is de Willem Buytewechstraat al langere tijd afgesloten naar de Puntegaalstraat om sluipverkeer (automobilisten die de 30km-zone in de G.J. de Jonghweg proberen te vermijden) te voorkomen. Ook de komende twee jaar zal dat weer het geval zijn. De wijkraad wil graag dat de herinrichtplannen op Coolhaveneiland de komende jaren daadwerkelijk en met urgentie worden doorgevoerd. De bewoners van het oostelijk deel van de Willem Buytewechstraat zijn sinds 2018 bezig om deze straat aan de oostzijde af te sluiten voor inkomend verkeer. Dit om het naar binnen racen van verkeer vanaf de Westzeedijk onmogelijk te maken. De inmiddels tijdelijke afsluiting zou daartoe permanent gemaakt moeten worden. Bij gepland onderhoud aan de Willem Buytewechstraat dient al zoveel als mogelijk rekening te worden gehouden met de overgang naar 30km-zones. De wijkraad verwacht van de gemeente betere communicatie naar de bewoners en wil bij de ontwikkelingen betrokken blijven.

De Westzeedijk zal vanwege de belangrijke doorstroomfunctie geen 30km-zone worden. Wel dient de maximumsnelheid van 50km/u gehandhaafd te worden, zowel in theorie als

praktijk. Er is geregeld sprake van racende auto's en (geluids)overlast. In het verleden hebben strategisch geplaatste mobiele camera's de verkeersveiligheid verbetert en de (geluids)overlast verminderd. Wij zien graag dat er opnieuw, al dat niet tijdelijk, camera's worden teruggeplaatst.

In- en uitstroom Lloydkwartier
Wanneer de Westzeedijk vastloopt door een openstaande sluisbrug, stremmingen in de Maastunnel of files in de tunneltraverse, is er onvoldoende doorstroming mogelijk. Dit probleem wordt vergroot door bouwverkeer voor bestaande en geplande bouwprojecten. Dit probleem zal alleen maar groter worden wanneer de bouwprojecten opgeleverd worden en het aantal bewoners verder toeneemt. Wij vragen de gemeente om het bestaande beleid rondom de Maastunnel te herzien en om van de tunneltraverse weer een vierbaansweg te maken, zodat de verkeersopstoppingen op de Westzeedijk afnemen.

De kruising van de Sint-Jobsweg met de Pieter de Hoochweg is voor fietsers en voetgangers een onveilige plek, met name qua oversteken. Er moet worden gekeken naar een verbetering van de veiligheid, door het creëren van logische oversteekplekken, een ruimere bocht voor de fietsers en duidelijke markeringen.

Visie openbare ruimte Historisch Delfhaven
De gemeente heeft een visie openbare ruimte Historisch Delfshaven laten opstellen. Deze visie beschrijft de toegankelijkheid, vergroening en leefbaarheid van Historisch Delfshaven. In deze visie staan voetgangers en fietsers op één en wordt de verbinding tussen de verschillende wijken verbeterd. Zo zal er een (groene) connectie komen tussen Historisch Delfshaven en Schiemond. Ook zullen de wegen getransformeerd worden naar autoluwe straten. Verder zal de kruising Lage Erfbrug, Havenstraat en Schiedamseweg opnieuw ingericht worden met logische en goed aangegeven fietsroutes.
Wij zijn groot voorstander van deze visie openbare ruimte Historisch Delfshaven. Voor 2023 zouden graag zien dat de het College het plan onderschrijft en dat de eerste voorbereidingen worden getroffen om het plan tot uitvoer te kunnen brengen. De eerste uitwerkingen kunnen meteen gecombineerd worden met de onderhoudsopgaven voor de Schiedamseweg, de herinrichting ten behoeve van de 30km-zone in de Havenstraat en de herinrichting van het kruispunt bij de Lage Erfbrug met het geplande verdwijnen van de tramlijn aldaar.

Busparkeerplaats Havenstraat
De bussen op de busparkeerplaats aan de Havenstraat bij de Lage Erfbrug zorgen regelmatig voor overlast. Op dit moment is het voor bussen toegestaan hier 2 uur te parkeren. Deze busparkeerplaats is vaak bezet, zodat er geen ruimte is voor andere bussen. Hierdoor worden bussen vaak foutief geparkeerd op de weg of op autoparkeerplaatsen. De wijkraad wenst dat de busparkeerplek enkel een in- en uitstapplaats wordt: de toegestane parkeertijd voor bussen wordt ingekort tot 15 minuten, waarna de bussen op een locatie bij de Kroon langere tijd kunnen parkeren.

Toegankelijkheid Schiemond
Schiemond ligt ingesloten tussen de Maas, de Westzeedijk en het Multiplein. Dat maakt Schiemond moeilijk toegankelijk en er zijn geen goede verbindingen met de omringende (sub)wijken. De kwetsbare bewoners in Schiemond komen hierdoor letterlijk en figuurlijk op afstand te staan.
Uit het plan "toekomstvast tramnet" volgt dat de tramhalte Schiemond van lijn 8 behouden blijft, voor de toegankelijkheid van de wijk is dit ook zeer belangrijk. De tram zal een andere route gaan rijden, namelijk via de Vierhavenstraat naar Marconiplein, waardoor de verbinding met het opkomende gebied M4H wordt verbeterd. Mogelijk is er ruimte voor een extra tramhalte ter hoogte van de Pelgrimsstraat/begin Vierhavenstraat.

Rondom de tramhalte Schiemond speelt nog de onoverzichtelijkheid van het kruispunt en de vele oversteekplaatsen. De Visie Historisch Delfshaven voorziet in een herinrichting van dit stuk, waardoor de verbinding tussen Schiemond en Historisch Delfshaven verbeterd en vergroend wordt.

Actiepunten

Algemeen

1. De knelpunten, risico's, projecten en wensen zoals beschreven op de RMA-gebiedskaart Delfshaven-Schiemond dienen te worden doorgevoerd.
2. Er komen parkeervakken voor deelscooters en -fietsen bij supermarkten, bij scholen, bij de grenzen van de uitleengebieden en bij andere hubs. Waar nodig worden ook fietsnietjes bijgeplaatst voor "gewone" fietsen.
3. Het aantal eenheden voor bezoekersparkeren dient te worden verhoogd zodat bewoners gecompenseerd worden voor de ruimere parkeertijden.
4. De onderhoudsplannen voor de diverse bruggen moeten worden geëvalueerd, nageleefd en gecommuniceerd met bewoners.

Lloydkwartier

5. De ontsluiting van het Lloydkwartier dient te worden verbeterd door de doorstroom op de Westzeedijk te verbeteren. Verstoppingen veroorzaakt door (tijdelijke) afsluiting van de Maastunnel, of de Parksluizen dienen te worden voorkomen en de Tunneltraverse dient weer een vierbaansweg te worden.
6. Er dient een goed functionerend voetpad te worden gecreëerd aan de zuidzijde van de Parkhavenbrug, nu dit de logische route is voor voetverkeer van en naar het Park.
7. De kruising van de Sint-Jobsweg met de Pieter de Hoochweg moet veiliger gemaakt worden voor fietsers en voetgangers, door het creëren van logische oversteekplekken, een ruimere bocht voor de fietsers en duidelijke markeringen.
8. Er dienen meer parkeervergunningen voor bewoners te worden verstrekt ten koste van bestaande parkeervergunningen voor bedrijven, waarbij gekeken wordt of bedrijven parkeerplekken kunnen krijgen in de parkeergarage.
9. De verbinding van een waterbus van het St Job naar Heijplaat/Katendrecht dient te worden hersteld.

Coolhaveneiland

10. Met uitzondering van de Westzeedijk dienen straten 30 km zone te worden.
11. De herinrichting van de Willem Buytewechstraat en Pieter de Hooghweg dient met hoge urgentie en in samenspraak met de bewoners te worden doorgevoerd. De wijkraad blijft graag betrokken bij de plannen.
12. Sluipverkeer (bij verstopping van de Westzeedijk) moet worden voorkomen door betere bewegwijzering en aanpassing van de routes in GoogleMaps.
13. Op de Westzeedijk moeten camera's worden opgehangen om overlast van racend verkeer tegen te gaan.
14. Er moet een goed functionerend voetpad wordt gecreëerd aan de zuidzijde van de 1e Parkhavenbrug.

Historisch Delfshaven

15. De visie "openbare ruimte Historisch Delfshaven" dient door het college te worden goedgekeurd en in navolging moeten inrichtingsplannen worden opgesteld samen met de bewoners, die zo spoedig als mogelijk worden uitgevoerd.
16. De kruising Lage Erfbrug, Havenstraat en Schiedamseweg moet opnieuw ingericht worden met logische en goed aangegeven fietsroutes. Zoals beschreven in de visie "openbare ruimte Historisch Delfshaven".

17. Historisch Delfshaven moet zoveel mogelijk autoluw worden en optimaal ingericht worden voor voetgangers en fietsers.
18. De parkeertijd voor bussen op de busparkeerplaats aan de Havenstraat dient te worden ingekort tot 15 minuten.

Schiemond

19. De verbinding tussen Schiemond en de andere deelwijken dient te worden versterkt, met name door herinrichting van het kruispunt Westzeedijk/Spanjaardstraat, ter hoogte van de tramhalte Schiemond zoals opgenomen in de Visie Historisch Delfshaven.
20. De tramhalte Schiemond van lijn 8 dient zoals voorgesteld in het plan ‘toekomstvast tramnet’ behouden te blijven en het is wenselijk een extra halte toe te voegen ter hoogte van de Pelgrimsstraat/begin Vierhavenstraat.

2.6 Zorg, welzijn en onderwijs

Visie
Aandacht en actie op welzijn, zorg en jeugd is noodzakelijk voor een positief toekomstperspectief voor alle bewoners. Dit kan niemand alleen en daarom willen wij inzetten op het versterken van buurtnetwerk. Hierdoor ontmoeten mensen elkaar vaker, is er meer onderlinge verbinding en kunnen mensen sneller en laagdrempeliger hulp krijgen. Er zijn meer ontmoetingsplekken nodig om een grotere diversiteit aan activiteiten te stimuleren in de wijk voor jong en oud. Om de betrokkenheid van de bewoners te vergroten gaan we stimuleren dat meer mensen deel nemen aan activiteiten in de wijk, maar ook dat eigen initiatief om je in te zetten voor de wijk beloond wordt.

Doel
Goede zorg en welzijn in Delfshaven- Schiemond behoeft naast goede individuele ondersteuning ook een gemeenschappelijk wijkaanpak. Dat betekent concreet dat wij ons richten op het uitbreiden van fysieke bijeenkomstplekken, het versterken van buurtnetwerken en het uitbouwen van groepsactiviteiten voor verschillende doelgroepen. De communicatie over bestaande hulpmiddelen en activiteiten wordt verbeterd, zodat wijkgenoten makkelijker en op een laagdrempelige manier gebruik kunnen maken van de faciliteiten. Wijkbewoners zullen zo meer aanwezig zijn bij georganiseerde activiteiten.
Wij onderzoeken de mogelijkheden om wijkbewoners meer te betrekken bij het organiseren en uitvoeren van wijkactiviteiten. Dat doen wij, zodat er een meer divers aanbod van activiteiten ontstaat, maar ook omdat wij denken dat er veel wijkgenoten zijn die graag betrokken willen zijn bij het creëren van meer samenhorigheid in de wijk. Wij attenderen bewoners op de mogelijkheden van het aanvragen van bewonersinitiatieven, opties vanuit Opzoomermee, etc. Wij streven naar een fijne leefomgeving voor alle wijkbewoners; we willen maatwerk leveren naar behoeften in de verschillende deelwijken.

De wijk heeft al veel welzijnsorganisaties. Met 13 locaties om ondersteuning aan verschillende doelgroepen te realiseren is de rek er hier uit. Wij zijn er trots op dat de wijk zo om kijkt naar ons medemens maar er zijn ook veel geluiden dat de wijk niet nog meer organisaties en locaties kan dragen vanwege de overlast op straat dit het vaak met zich mee brengt.

Actiepunten

1. De organisatie van een ‘warm huiskamer netwerk’. Het uitbreiden van bestaande bijeenkomsten en initiatieven in de deelwijken door verschillende welzijnspartners. Het gaat om de organisatie van fysieke bijeenkomsten. Hiervoor is het nodig dat er afspraken gemaakt worden tussen de verschillende welzijnspartijen met betrekking tot bezetting, activiteiten en aanbod. Er ontstaat een netwerk van verschillende partijen die samen gaan zorgen voor een breed aanbod in de verschillende deelwijken. Hiervoor worden afspraken gemaakt over bezetting, activiteiten en aanbod wat zich richt op de gehele wijk zodat er een dekkend aanbod ontstaat. Concreet voorbeeld: in plaats van 10 losse locaties/partijen die allemaal proberen afzonderlijk te programmeren, kijken de tien locaties hoe ze beter behoeftes en aanbod, qua tijd en inhoud, kunnen bieden. Op die manier is er beter zicht op de behoeften van de wijkbewoners. De inzet van vrijwilligers wordt meegenomen in dit plan. Het totale aanbod van de wijk is te zien in één overzicht. Deze agenda wordt breed verspreid, zowel digitaal als op papier.

1.1 De gemeente, in samenwerking met WMO radar, brengen de bestaande netwerken in kaart om vervolgens beter inzichtelijk te krijgen welke activiteiten en initiatieven al bestaan. Ze kijken naar het breder aanbod vanuit de wijk.

1.2 WMO radar en de gemeente versterken de communicatie rondom de bestaande activiteiten door een duidelijk online en offline overzicht te creëren waar mensen makkelijk kunnen vinden wat er speelt in de wijk.

1.3 WMO radar, de gemeente, en de wijkraad kijken welke doelgroepen, locaties en soort activiteiten onderbedeeld zijn qua programmering en werken samen met het netwerk (of breiden het netwerk uit) om dat beter te faciliteren.

2. Aanbod trainingen en cursussen vergroten en gratis maken. Het beschikbaar stellen van gratis trainingen voor stichtingen en andere wijkversterkende organisaties over bijvoorbeeld goed vrijwilligersmanagement, verbeterde communicatie richting de buurt, en hoe je verbinding zoekt met buurtgenoten. Veel maatschappelijke organisaties zijn ontstaan door betrokken wijkgenoten die betekenisvol werk willen verrichten voor de wijk. Via het geven van trainingen of cursussen is ons doel om de competenties van buurtorganisaties te versterken, zodat hun impact in de wijk vergroot wordt.

3. In onze wijk moet er elke dag buiten schooltijd activiteiten voor kinderen (tot 18 jaar) gefaciliteerd worden. Bijvoorbeeld uitbreiden activiteitenaanbod speeltuinen of activiteiten op het Multiplein.

3.1 De gemeente, WMO radar en de wijkraad moedigen wijkgenoten aan om mee te denken over leuke activiteiten. WMO-radar is hoofdverantwoordelijk voor het faciliteren van jongerenprogrammering, maar als zij niet genoeg activiteiten kunnen organiseren moeten wij op zoek naar andere manieren om dit mogelijk te maken. Deze activiteiten zijn voor alle kinderen, maar er is extra aandacht voor Coolhaveneiland en Schiemond, vanwege de grote behoefte.

3.2 Speeltuinen worden onderhouden en opgeknapt. Het beheer van de duimdrop (zeecontainer met speelgoed) wordt gerealiseerd zodat deze weer in gebruik genomen kunnen worden (er komt extra aandacht voor speeltuinen Historisch Delfshaven en Lloydkwartier omdat er daar weinig speelopties zijn).

4. We onderzoeken de mogelijkheden om op Lloydkwartier een ‘huis van de wijk’ te openen waar bewoners terecht kunnen om te ontmoeten en om deel te nemen aan activiteiten (zie paragraaf Bouwen en Wonen). 4.. In onze wijk moeten dagelijks activiteiten zijn die aantrekkelijk zijn voor ouderen van 65+.

5. Eenzaamheid; In onze wijken is eenzaamheid een groot probleem, ongeacht de leeftijd van wijkbewoners. We laten onderzoeken waar de behoeften liggen van de bewoners op het gebied van eenzaamheid. We doen een beroep op netwerkorganisaties om beter in kaart te brengen welke behoeften er zijn op het gebied van eenzaamheid. Vervolgens komen daar acties uit om de eenzaamheid onder de bewoners te verkleinen. We denken in twee richtingen: te weinig activiteiten (zie punt 1 & 4) én eenzaamheid door praktische zaken. Bijvoorbeeld: Sommige buurtgenoten kunnen geen deel nemen aan betaalde activiteiten of kunnen geen bezoek ontvangen vanwege de hoge kosten, wat leidt tot meer eenzaamheid en minder zelfredzaamheid. Wanneer blijkt dat de parkeerkosten bijdragen aan de drempel om bezoek te ontvangen, is het belangrijk dat de mogelijkheden onderzocht worden om de bezoekerspassen gratis te maken.

6. Ieder half jaar wordt een informatiemarkt georganiseerd door de gemeente. Daarbij zijn zoveel mogelijk welzijnsorganisatie en ondernemers aanwezig, naast de gemeente, scholen, Woonbron, WMO Radar, Wilskracht.

2.7 Cultuur

Visie

We willen de vele culturele instellingen behouden en zorgen dat ons diverse publiek uit de wijk hier plezier van heeft. Culturele evenementen en activiteiten zijn een basis voor ontmoetingen tussen bewoners.
Onze wijk heeft veel plekken die gewijd zijn aan beeldende kunst en erfgoed. Het is tijd om kunstenaars en locaties beter zichtbaar te maken en het publiek van die plekken te verbreden en te mengen. Om die reden vinden wij het een goed idee dat een initiatiefgroep de haalbaarheid van een (half)jaarlijkse kunst en cultuurroute onderzoekt. Aan dit idee werkt het bestuur van de Schat van Schoonderloo van harte mee, zodat de relatie tussen natuur, esthetiek en kunst ook in dit parkje tot uiting kan worden gebracht.

Actiepunten

1. Ieder halfjaar wordt er een culturele dag georganiseerd.
2. In samenwerking met de cultuurregisseur van Delfshaven denken wij bij culturele evenementen altijd na over betrokkenheid en aanwezigheid van welzijnspartners, bijvoorbeeld: de energiecoach wordt uitgenodigd bij een culturele activiteit.
3. We onderzoeken de mogelijkheden voor het plaatsen van een kiosk op de Lloydpier waar bewoners en studenten in het openbaar kunnen oefenen of optreden. We betrekken hierbij culturele instellingen en scholen uit de wijk.
4. We stimuleren bewoners om samen het straatbeeld mooier te maken. Bijvoorbeeld: wij zoeken een partner die twee keer per jaar een activiteiten kan organiseren om samen kunst te maken voor op straat. Deze kunst kan de basis vormen om aantrekkelijke ontmoetingsplekken te creëren in de buitenruimte.
5. We ondersteunen de ideeën van de initiatiefgroep voor een (half)jaarlijkse kunst- en cultuurroute in Delfshaven.

2.8 Werk, inkomen en armoede

Visie

Het is nodig dat er meer hulpverleners fysiek in de wijk aanwezig zijn. Ze moeten zichtbaar zijn in de wijk, maar moeten ook een strategie hebben om hun hulp zo laagdrempelig mogelijk te maken. Meer bewoners weten waar ze hulp moeten vragen, maar ook meer bewoners durven hulp te vragen.
We willen bewoners met een laag inkomen ondersteunen in hun basisbehoeften. Dat kan door goede communicatie over bestaande regelingen, maar ook door extra activiteiten of cursussen te organiseren dis passend zijn bij de behoeftes. Wij doen ons best om mensen met extra behoeftes ook zelf mee te laten beslissen wat nodig is.

Actiepunten Werk, inkomen en armoede (Voornamelijk voor Schiemond & Coolhaveneiland)

1. In Schiemond en Coolhaveneiland dienen er structurele afspraken gemaakt te worden tussen de verhuurders en bewoners over een structurele aanpak van de “schimmelproblematiek” in de huizen. We willen bijdragen aan gezondere leefomstandigheden voor onze wijkbewoners.

   1.1 De informatievoorziening voor wijkbewoners rondom het verminderen en voorkomen van schimmel in huis moet meer en beter.

2. Energiearmoede. We willen meer informatievoorziening rondom het gebruik van energie en het terugdringen van de energierekening.

   2.1 Mogelijkheden onderzoeken voor inzet van lokale fixbrigades.
   2.2 Herhalen van het aanbieden van energieboxen.

3. De informatievoorziening rondom fondsen en toeslagen moet beter. Bewoners moeten weten welke regelingen er zijn en hoe ze hieraan kunnen komen. We hopen dat hiermee meer gebruik gemaakt gaat worden van de regelingen zodat wijkbewoners hulp krijgen bij het betalen van hun (vaste) lasten.

   3.1 Er moet een plan komen van de hulpverleners om meer wijkbewoners te bereiken om hierin hulp te kunnen bieden.
   3.2 De gemeente en andere welzijnsorganisaties begeleiden bewoners met problemen die we niet zelf niet op kunnen lossen naar de ombudsman. Deze ombudsman kan de bewoners helpen bij het oplossen van hun problemen. Hij/zij helpt, maar signaleert ook.
   3.3 Omdat het moeilijk is om gericht te communiceren met mensen die in armoede verkeren, proberen wij ook sleutelfiguren uit de wijk inzetten voor informatievoorziening richting de bewoners.

4. We zoeken uit of het haalbaar is om een uitgiftepunt van de voedselbank op Schiemond te openen.

5. We stimuleren de komst van weggeefkastjes of plekken waar bewoners spullen kunnen brengen die zij niet meer willen hebben zodat andere bewoners deze spullen (gratis) kunnen ophalen.

3 Stedelijke programma’s en participatie

Als wijkraad verwachten we bij elke opgave in onze wijk waarmee onze bewoners te maken (kunnen) krijgen vooraf door de gemeente te worden geïnformeerd. En dan voeren we graag het gesprek hoe we ervoor zorgen dat de bewoners van Delfshaven-Schiemond daarop hun invloed kunnen hebben.

Bijlage

- Stedelijke opgave op clusterniveau
- Onderzoek naar de wijkidentiteit vanuit de Veldacademie